

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 466 - OCAK-NİSAN 2024

SEYAHAT
Avrupa'nın sıra
dışı rotaları

SEKTÖRÜN NABZINI TUTTUK!

Texhibition İstanbul'dan
izlenimler
2024 nasıl geçiyor, neler
bekleniyor?

SLCP TESİS EĞİTİMLERİ

Türk paydaşlar bir
araya geldi

DAVOS 2024'TEN NE ÖĞRENDİK?

Yapay zekâdan, jeopolitik
risklere dünyaya bakış

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE AB GÜNDEMİ:

Çalışma hayatında sosyal
şartlar tartışılıyor

TEKNOLOJİ

VR gözlüklerin iş
hayatında kullanımı

Yılın ikinci yarısına temkinli bir iyimserlikle giriyoruz

Sevgili Okuyucumuz,

Geçtiğimiz yılın son sayısında, 2023'ü sektörümüz açısından hem yerelde hem küresel düzeyde zorluklarla geçirdiğimizi ve 2024'ten umutlu olduğumuzu paylaşmıştık. Aynı dilekleri bu yılın ikinci yarısı için tekrarlıyoruz. Bu sayımızda sizlerle paylaşacağımız sektör haberleri, temkinli bir iyimserliğe işaret ediyor.

Texhibition İstanbul'u gezdik ve sektörün nabzını tuttuk. Fuardaki hareketlilikten ve artan yabancı alıcı sayısından herkes memnun. Katılımcılar sonbahardaki fuarın daha da iyi olacağı umuyor. Dünyada, özellikle ana müşterimiz Avrupa'da düşme eğilimindeki enflasyonla, sektörümüz yavaş da olsa eski hareketli günlerine dönmeyi sabırsızlıkla bekliyor.

Ülkemiz, artan üretim maliyetleriyle uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü kaybetme riskiyle karşı karşıya olsa da, sosyal ve çevresel açıdan sürdürülebilir üretim prensiplerini karşılayarak diğer tekstil üreticisi ülkeler arasında fark yaratabilir. Avrupa Birliği'nin gittikçe katılaştıran sosyal haklar ve çalışma şartları gündemini bu sayıda sizler için inceledik. Dünyada üretilen 100 milyon tondan fazla elyaf arasında sadece yüzde 1'lik bir payla artık "lüks elyaf" kategorisinde sayılan yünle ilgili gelişmeleri, yönetiminde bulunduğumuz Uluslararası Yünlü Tekstiller Teşkilatı aracılığıyla takip ediyoruz. Geçtiğimiz haftalarda Avustralya'da gerçekleşen Kongre'de tartışılan konuları, özellikle yünün sürdürülebilirlik indekslerindeki yerini, ilgili yazımızda bulabilirsiniz. Önümüzdeki sonbaharda, dünyanın önde gelen yünlü tekstil oyuncularını İstanbul'da ağırlayacağımızın haberini de şimdiden vermiş olalım.

Ev sahipliğini yaptığımız Sosyal Uygunluk Ortak Denetim Girişimi SLCP toplantısından, Davos Zirvesi gözlemlerimize daha pek çok haber ve makaleyi dikkatinize sunuyoruz.

İyi okumalar dileriz.

Av. Başar AY

Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tektilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

Ocak - Nisan 2024 Sayı: 459

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Ahmet Hamdi Topbaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Av. Çiğdem Ayvazoğluyüksel, Av. Yaşar Mert Babayiğit,
Av. Buse Elmas, Tuba Kobaş Huvaj, İrem Yılmaz, Güray Kılınc

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İşbu yayındaki bilgi ve veriler, genel bilgi edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu yayında yer alan bilgilerin
doğruluğu konusunda gerekli özen gösterilmiş olmasına rağmen, bilgi ve verilerdeki olası hatalardan ya da alınacak
yatırım kararları ile bunların sonuçlarından TTSİS sorumlu değildir. Zira buradaki bilgiler yatırım amaçlı bir tavsiye
amacını taşımamaktadır. Makale yazarlarının ya da görüş alınan kişilerin beyanları ise şahsi niteliktedir.

- 06 Aklimızda Kalanlar**
- 10 Dünyada Çalışma Hayatı**
- 12 Sektörde son durum**
Sektör temsilcileriyle 'Texhibition İstanbul'u konuştuk ve bu yıla dair değerlendirmelerini dinledik.
- 20 Çalışma hayatında sosyal şartlar AB gündeminde**
'Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yasası', Avrupa Konseyi'nde yeterli oyu alamayarak yeniden düzenlenmek üzere geri gönderildi. Detaylar haberimizde.
- 26 SLCP, Türk paydaşlarıyla buluştu**
2024 yılı SLCP'nin Tesis Eğitimleri'nin ilki, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) ev sahipliğinde gerçekleşti.
- 28 IWTO Kongresi'nden izlenimler**
IWTO İcra Kurulu'nda Sendikamızı temsilen yer alan Bahariye Mensucat Kalite Güvence ve Planlama Müdürü Şansal Çetin Kongre notlarını bizim için derledi.
- 34 Davos 2024'ten ne öğrendik?**
Dünya Ekonomik Forumu'nun bu yıl öne çıkan başlıkları...
- 38 Makale**
Kendi kendini soğutan tekstiller
- 40 Teknoloji**
VR gözlükleri iş hayatını nasıl değiştirecek?
- 44 Tasarım**
Dice Kayek, 'Boğaz'ın Çağrısı' koleksiyonuyla Paris Moda Haftası'nda.
- 48 Seyahat**
Sıra dışı Avrupa rotaları...
- 56 Sergi**
Arter'de: Farz Et Ki Sen Yoksun!
- 58 Kültür-sanat ajandası**
- 60 İngilizce özetler**

“Mısır’daki devalüasyon Türk şirketlerine yarar”

Mısır Merkez Bankası, 6 Mart 2024’te faizleri 600 puan artırdı ve döviz kurunda yüzde 45’lik devalüasyon kararı aldı. Banka, karaborsa kuru ile resmi kuru birleştirmek üzere döviz serbest bıraktığını açıkladı. Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe Mısır’da alınan devalüasyon kararının Mısır’da yatırım yapan firmalara pozitif yansıtacağını söyledi. Gültepe, konuyla ilgili olarak “Mısır 2008’den beri Türkiye’nin ilgisini çeken bir ülke. Türk firmaları zaten o zamandan beri yatırım yapmaya başlamıştı. Özellikle Türkiye’deki maliyetlerin yüksekliği ve döviz kuru nedeniyle, insanlar müşteri kaybetmemek ve baskıdan dolayı bölgeye gittiler. Ülkenin vergi avantajı da Türk şirketlerini oraya çekiyor. Özellikle ABD’ye ihracat yapmak isteyen firmalar Mısır’dan vergisiz ihracat yapabiliyor. Türkiye’den ABD’ye ihracat yapıldığı zaman minimum yüzde 20 ile 35 arasında bir vergi oluyor” dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi Yönetim Kurulu Üyesi Fikret Kileci de Mısır’daki durumun ihracatçının elini güçlendireceğini söyledi.

Mart 2024 enflasyon rakamları

TÜİK’e göre enflasyon Mart ayında aylık bazda yüzde 3.16, yıllık bazda yüzde 68.5 oldu. Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) ise enflasyonu yüzde 124.63 olarak hesapladı. Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup yüzde 50.10 ile giyim ve ayakkabı oldu. Artışın en yüksek olduğu ana grup ise eğitim olarak öne çıktı.

Ankara keçilerinden 2.5 ton tiftik elde edilecek

Eskişehir’in Mahmutiye ilçesinde, Tarım ve Orman Bakanlığı’na bağlı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) bünyesinde faaliyet gösteren Anadolu Tarım İşletmesi’nde gen kaynağı korunan Ankara keçilerinden elde edilecek tiftiğin 2.5 tonu bulunması bekleniyor. Tesis, Osmanlı döneminde Sultan 2. Mahmud tarafından 1815’te ‘Çiftlikat-ı Hümayun’ adıyla kurulmuştu. TİGEM bünyesine 1984’te dahil edilen işletme, Esenbel mevkiindeki Keçicilik Şubesi’nde “tiftik keçisi” olarak da bilinen yaklaşık 500 baş anaç Ankara keçisiyle bu türün gelecek nesillere aktarılmasını sağlıyor. Elde edilen tiftik, Anadolu Tarım İşletmesi Müdürlüğü tarafından ihale yoluyla satışa çıkıyor. Duyurular TİGEM’in internet sayfasından takip edilebiliyor.

Bakanlık’tan kumaşta haksız rekabete karşı açıklama

Ticaret Bakanlığı’nın 20.02.2024 tarihinde sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, “Kumaş ithalatında yerli üreticilerimizi koruyan tedbirlerimizin, menşeyi saptırması yoluyla etkisiz kılınmasına geçit vermiyoruz” denildi. Açıklamada “Bir süredir ithalatta uygulanan anti-damping önlemini etkisiz kılmak amacıyla, bu ürünlerin ülkemize, önleme tabii olmayan başka ülkeler üzerinden ithal edilmeye başlandığı anlaşılmıştır” denildi. Bakanlık açıklamasında ayrıca, suni ve sentetik dokuma kumaşların özellikle hazır giyim sektöründe kullanıldığı ve Türk tekstil sektörünün en önemli üretim ve ihracat kalemleri arasında yer aldığı belirtilerek, “Yerli üreticilerimizi ithalatta haksız rekabete karşı korumaya devam edeceğiz. Bu bakımdan, dampingli ürünleri kural dışı olarak farklı menşeler altında ülkemize sokmaya çalışan firmalara müsaade edilmeyecektir” değerlendirilmesinde bulunuldu.

Hazır giyimde yıl sonunda toparlanma beklentisi

Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (EHKİB) 2023 Mali Genel Kurul toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda yaptığı konuşmada 2023’ün Türk ihracatçıları için zor bir yıl olduğunu belirten EHKİB Yönetim Kurulu Başkanı Burak Sertbaş (sağda), yurt içinde finansmana erişim sıkıntısı, işçilik/enerji maliyetlerindeki artışlar, yüksek enflasyonun henüz kontrol altına alınamamış olması gibi nedenlerden dolayı 2024’ün de kolay bir yıl olmayacağını ifade etti. Ekim 2023’te iplik, kumaş, hazır giyim ürünlerinin ithalatına getirilen yüzde 10’luk ilave gümrük vergisi kararının hazır giyim ihracatçıları için durumu daha da zorlaştırdığını ve bu zorlukların 2024’ün ilk yarısında da işleri olumsuz etkileyeceğini tahmin ettiklerini vurgulayan Sertbaş, sektörde işler yolunda gitmesi halinde toparlanmanın yılın son çeyreğinde olmasını beklediklerini kaydetti.

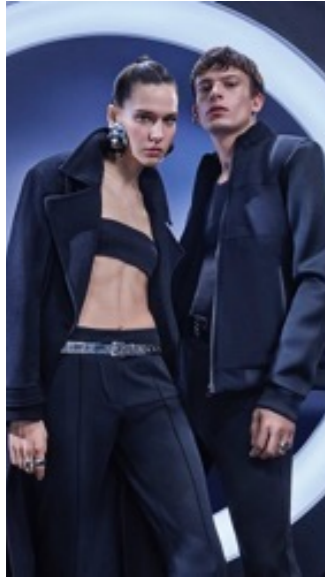

97 Türk firması Texworld’e katıldı

Avrupa’nın önde gelen hazır giyim, kumaş, aksesuar ve moda fuarlarından Texworld Evolution Paris 5-7 Şubat 2024 tarihleri arasında Paris Expo Porte de Versailles Sergi Merkezi’nde düzenlendi. Türkiye 97 firmayla, fuarın ikinci büyük katılımcı ülkesi oldu. Fuar’ın Türkiye Milli Katılım organizasyonunu yapan İstanbul Ticaret Odası’nın (İTO) Başkanı Şekib Akgdaviç, “Gerek İTO’nun düzenlediği Türkiye milli katılım alanında gerekse fuara bireysel katılan Türk firmaları, ilkbahar-yaz 2025 koleksiyonlarını geliştirmek isteyen küresel alıcılara, inovatif üretim uzmanlığını sergiliyor” diye konuştu. Akgdaviç tekstil ihracatındaki düşüşe de işaret ederek, “Ocak ayında da bir kayıp var. Bu bir yerde duracak. İhracata ilişkin diğer unsurların ihracatçıların lehine dönmesi lazım” dedi.

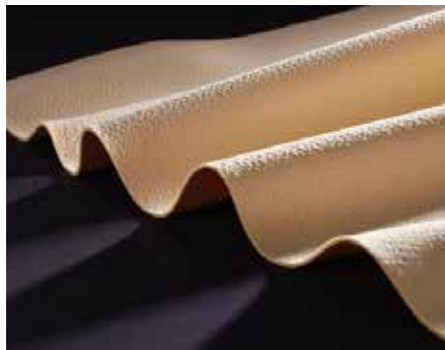
Boyner'den yapay zekâ destekli tasarım koleksiyonu

Boyner ve E 4.0 Design Studio, Türkiye'nin ilk yapay zekâ destekli tekstil tasarım koleksiyonunu geliştirdi. Yapay zekâ 'DU', en son moda trendlerini, popüler renkleri ve desenleri analiz ederek bu koleksiyonun

tasarımlarını üretti. Koleksiyon, su itici özellikte montlar, kırımsız kıyafetler ve organik pamuklu tişörtler gibi işlevsel ürünlerden oluşuyor. Teknolojiyle modanın harmanlandığı bu özel koleksiyon, Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir ve Mersin'deki seçkin Boyner mağazalarında, boyner.com.tr internet sitesinde, Boyner mobil uygulamasında ve Boyner Now hizmetinde tüketicilerin beğenisine sunuluyor.

Airbus, aerojel üzerine uzman Oros Laboratuvarları ile işbirliği yaptı

Airbus Ventures, havacılık sektöründe yalıtım ve hafif malzeme çözümleri geliştirilmesine destek olmak amacıyla,

aerojel malzemeler üzerine uzmanlaşmış Oros Laboratuvarları'na (Oros Labs) yatırım yaptı. Oros Labs, özellikle düşük ısı geçirgenliğine sahip polimer aerojelden üretilen ve yüksek termal verimlilik sağlayan 'Solarcore' yalıtım malzemesi üzerinde çalışıyor. Bu malzeme, havacılık ve uzay sektöründe kullanıldığında, dayanıklılığı ve çok yönlülüğü sayesinde ısıtma ve soğutma maliyetlerinde önemli tasarruf sağlıyor. Oros Labs, ABD Savunma Bakanlığı ve çeşitli önemli tüketici markalarıyla stratejik ortaklıklar kurarak pazarını genişletmeyi hedefliyor.

2023 ABD tekstil ve giyim ithalatında keskin düşüş

2023 yılında, ABD'nin tekstil ve giyim ithalatı 2013 yılından bu yana görülen en düşük değer ve hacme geriledi. Özellikle hazır giyim sektöründe belirgin bir düşüş yaşandı. Sentetik lifler, hazır giyim ithalatında öncülük etmeye devam etti. Çin, en büyük tedarikçi olarak pozisyonunu korurken, Bangladeş ve Vietnam gibi diğer önemli tedarikçi ülkelerden yapılan ithalatla beraber gözle görülür şekilde azaldı. İthalatın genel ortalama fiyatı, son 10 yıl boyunca devam eden düşüş eğilimiyle birlikte rekor düzeyde düşük seviyelere indi.

ANDRITZ, Teknomelt ile Türkiye'de çevre dostu mendil üretimine başladı

ANDRITZ, Türkiye'deki Teknomelt tesisinde Abiyobozunur ve plastik içermeyen mendillerin üretimi için yeni bir üretim hattını devreye aldı. Bu yeni hatta, çevre dostu mendil üretiminde kullanılan spunlace ve wetlaid teknolojileri entegre edilmiş ve biyotabanlı malzemeler kullanılarak, sürdürülebilir bir üretim süreci hedefleniyor. Bu yatırım, Teknomelt'in nonwoven üretim kapasitesini artırırken, aynı zamanda şirketin sürdürülebilirlik hedeflerine önemli bir katkı sağlayacağı tahmin ediliyor.

GarmentTech İstanbul: Geleceğin moda teknolojileri sahneye çıkıyor

Türkiye'nin konfeksiyon ve hazır giyim teknolojileri alanında en büyük etkinliği olarak kabul edilen GarmentTech İstanbul Fuarı, 25-28 Haziran 2025 tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Fuar, Türkiye'nin önde gelen makine üreticilerini ve dünya çapında tanınmış markaları bir araya getirerek, sektörün ihracat ve istihdam kapasitesine katkıda bulunmayı amaçlıyor. Bu önemli etkinlik, Türkiye'nin konfeksiyon sektöründeki başarısını sürdürülebilir kılmayı hedeflerken, aynı zamanda uluslararası katılımcıları da çekmeyi hedefliyor; böylece global işbirliklerine zemin hazırlıyor.

Otego, sanat eserlerini yangından koruyor

Teknik tekstiller ve esnek kompozitler alanında uluslararası başarılarla sahip olan Otego, sanat eserleri ve değerli objeleri koruyabilen Fireguard ürününü duyurdu. Fireguard; yangın, ısı, su, duman ve is gibi tehlikelere karşı ürünü koruma sağlayan metalize bir koruyucu kılıf özelliğine sahip. Bu ürün özellikle müzeler, katedraller, müzayede evleri, özel koleksiyoncular ve sanat galerileri gibi mekânlarda acil durumlar için hızlı ve etkili koruma; yangınla mücadele esnasında da suya karşı ek koruma sağlıyor.

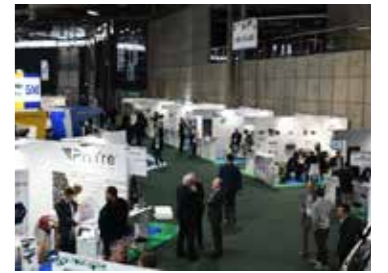

SASA'dan yapay zekâ kullanımı için önemli adım

Türkiye'nin önde gelen polyester üreticisi SASA, yapay zekâ kullanımını artırmak için Berlin merkezli Deneysel Yapay Zeka ve Dijitalleşme Merkezi'ne (ZEKI) üyelik başvurusu yaptı. Bu girişim, üretim süreçlerinde yapay zekâ teknolojilerinden daha etkin faydalanmayı hedefliyor. SASA, bu ortaklık sayesinde üretim verimliliğini ve dijital güvenlik standartlarını yükseltmeyi amaçlıyor. ZEKI ile işbirliğinin, SASA'nın teknolojik yeniliklere bağlılığını ve sektördeki lider konumunu pekiştirecek önemli bir adım olduğunu belirten Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Erdemoğlu (üstte sağda), yapay zekâdan mümkün olan tüm alanlarda faydalanmayı, böylece üretim verimliliğini olabilecek en üst seviyeye çıkarmayı planladıklarını anlattı. Erdemoğlu, bu sayede inovasyona daha fazla kaynak ayırabileceklerini belirtti.

Keten, JEC World 2024'te öne çıktı

İsviçre merkezli Bcomp şirketi, keten liflerinden üretilen amplıTex kompozit malzemeleri kullanarak otomotiv endüstrisinde çevresel etkiyi azaltmayı hedefliyor. Şirket, Mart ayında Paris'te düzenlenen Kompozit Fuarı JEC World 2024'te buna yönelik tanıtım yaptı. Bu malzeme, Volvo'nun EX30 modelinde gösterge paneli ve kapı döşemeleri olarak kullanıldı. Keten lifleri, düşük su tüketimi ve minimal pestisit kullanımını gerektiren çevre dostu bir tarım ürünü olarak öne çıkıyor. Bu uygulama, keten liflerinin otomotiv gibi teknoloji yoğun sektörlerde nasıl değer yaratabileceğini göstererek, sürdürülebilir malzeme kullanımının önemini vurguluyor.

İklim değişikliğine karşı dayanıklılık oluşturmak için sürdürülebilir altyapıya büyük yatırım yapılması gerekiyor

Sanayi öncesi ortalamaların yaklaşık 1.4 santigrat derece üzerinde seyreden rekor küresel sıcaklıklar, 2023'te daha fazla sıcak hava dalgasına ve sele, daha uzun orman yangını sezonlarına ve yaygın kuraklıklara yol açtı. Yeni bir OECD raporu, bu tür iklim olaylarının elektrikten iletişime, tüm sektörlerde altyapı üzerinde artan baskısını ayrıntılarıyla anlatıyor. Rapora göre su ve atık arıtmaya yönelik ulaşım ağlarıyla, gelişmekte olan ülkeler genellikle ağır darbe alıyor. OECD Altyapı Forumu sırasında yayımlanan 'Infrastructure for a Climate Resilient Future' raporu, hükümetlere bazı tavsiyeler veriyor. Bunlar arasında, toplumsal ve ekonomik hassasiyeti azaltmaya ve uzun vadeli maliyetlerden kaçınmaya yardımcı olmak için sürdürülebilir projelere öncelik vermek, altyapı planlama ve karar alma süreçlerinde sistematik olarak iklim direncini dikkate almak var. İklim direnci önlemleri aynı zamanda yatırım getirilerini de koruyabilir, iş sürekliliğini sağlayabilir ve sürekli ekonomik büyüme ve kalkınmayı destekleyebilir. En son BM İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP28), ülkeler 2030 yılına kadar altyapının dayanıklılığını artırmayı taahhüt etti. İklim konusunda önemli kamu yatırımlarının yüzde 69'undan sorumlu bölgesel ve yerel yönetimlerin önemli katkısıyla, iklim sorunun çözülmesi için birçok ülke harekete geçecek. OECD, Dünya Bankası ve BM Çevre analizlerine göre, altyapı yatırımlarının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Paris Anlaşması ile uyumlu olmasını sağlamak için 2030 yılına kadar yıllık 6.9 trilyon ABD doları tutarında altyapı yatırımı gerekli olacak. Buna paralel olarak altyapı varlıkları, ekonomik zararların önemli bir payını oluşturuyor; afetlerden kaynaklanan ekonomik kayıplar 1970'ler ile 2010'lar arasında yedi kat artarak ortalama 198 milyar ABD dolarından 1.6 trilyon ABD dolarına çıktı. Bu da, faaliyetleri kesintiye uğrayan işletmelerin kayıplarını (örneğin gelir kaybı) katlıyor.

Avustralya'dan kadın ve erkek cinsiyet farkını (gender gap) azaltmaya yönelik büyük adım

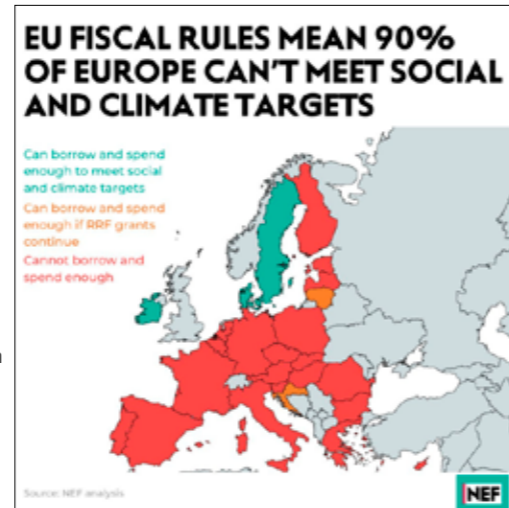
Avustralya, Mart ayında aileler için 'Ücretli Ebeveynlik İzni'ni önemli ölçüde uzatacak yeni yasayı yürürlüğe koydu. 'Ücretli Ebeveynlik İzni' 2026 yılına kadar 20 haftadan 26 haftaya çıkarılacak. Temmuz 2024'ten itibaren bu izin her yıl iki hafta artarak 2026'ya kadar 26 haftalık süreye ulaşacak. Bu uzatılmış sürenin dikkat çekici yönü, ebeveynler arasında paylaşılabilir olması ve her ebeveynine özel olarak dört haftalık süre ayrılarak çocuk bakımı sorumluluklarının kadın ve erkek arasında adil bir şekilde paylaşılmasını teşvik etmesi. Reformun yılda yaklaşık 180 bin aileye fayda sağlayacağı öngörülüyor.

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu Raporu

Düşünce kuruluşu New Economics Foundation (NEF), Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) için bir rapor hazırladı. ETUC-NEF ortak raporu, yeni AB mali kurallarının kemer sıkma politikalarını geri getireceğini ve AB üyesi 27 devletten 24'ünün acilen ihtiyaç duyulan sosyal ve yeşil yatırımları yapmasını engelleyeceğini ortaya koyuyor.

Araştırmada, AB üye devletlerinin çoğunluğunun, yeni ekonomik yönetim kurallarına ilişkin planlar kapsamında okul, hastane ve konut yatırımı hedeflerine ulaşamayacaklarını ortaya çıkardı. Avrupa Komisyonu'nun kendi rakamları, Avrupa'nın sosyal altyapısına yapılan yatırımın halihazırda vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak için gerekenden, yılda 192 milyar Euro daha az olduğunu gösteriyor. Raporun bulguları, Komisyon'un kendi anketinin, vatandaşların öncelikleri olduğunu gösterdiği bir dönemde önerilen mali kuralların AB'nin sosyal ve iklim hedeflerine yapacağı ters etkinin altını çiziyor.

Bağlayıcı anlaşmalarla işçi güvenliğinin sağlanması ve risklerin azaltılması

Fabrikaların gönüllü ve kurumsal olarak kendi kendini izlemesiyle ortaya çıkan bazı problemler yeni bir sonuç doğurdu: Tedarik zincirlerinde etkili insan hakları durum tespiti için küresel şirketler ve sendikalar arasındaki bağlayıcı anlaşmalara ilgi arttı. 2013'te Bangladeş'teki Rana Plaza fabrikasının çökmesi sonucu bin 100'den fazla işçinin ölmesi ve binlercesinin yaralanmasının ardından oluşturulan Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Sağlık ve Güvenlik Uluslararası Anlaşması bu açıdan sembolik bir örnek. Anlaşma, katılımcı fabrikalarda İSG ile ilgili ihlallerin önemli ölçüde azaltılmasına yardımcı oldu, 1.7 milyondan fazla işçiye İSG eğitimi sağladı. IndustriALL (Küresel Sanayi İşçileri Sendikası), bağlayıcı anlaşmaları genişletmek ve güçlendirmek için çalışmaya devam ediyor. Sendika aynı zamanda bu anlaşmaların küresel tedarik zincirlerindeki ciddi insan hakları ihlallerine son vermenin yanı sıra olumlu sistemik ve sektörel değişim getirmede neden önemli olduğuna dair yatırımcıların farkındalığını da artırıyor.

ILO Zorla Çalıştırma Raporu

Özel sektörde zorla çalıştırma uygulamaları üzerine yapılan ILO'nun yeni raporu yayımlandı. Çalışmaya göre, 2014 yılından bugüne zorla çalıştırma yoluyla elde edilen yasa dışı kazançlarda yüzde 37'lik artış gerçekleşti. Bu artış hem zorla çalıştırılan insan sayısındaki artıştan, hem de mağdurların sömürülmesiyle yüksek kazançlar elde edilmesinden kaynaklanıyor. Ayrıca, özel ekonomide zorla çalıştırma yoluyla yılda 236 milyar dolar tutarında yasa dışı kazanç sağlanıyor. Rapora göre, insan tacirlerinin kişi başı 10 bin dolara yakın gelir kazandıkları tahmin ediliyor. 'Zorla çalışma' ile kazancın en yüksek olduğu bölgeler Avrupa ve Orta Asya iken, bu bölgeleri Asya ve Pasifik, Amerika, Afrika ve Arap ülkeleri takip ediyor.

ILO Türkiye'den engellilere yönelik çalıştay

Uluslararası Çalışma Ofisi (ILO) Türkiye Ofisi 'Engelli İstihdamını Güçlendirmek: İşbirlikçi Çözümler Çalıştayı' düzenledi. 'Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Türk Vatandaşları için İnsana Yakışır İşlerin Desteklenmesi Projesi' kapsamında düzenlenen çalıştaya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Birleşmiş Milletler ajanslarından UN Women ve IOM gibi birçok kurumdan 44 uzman katıldı. 8'inci hedefi "engelliler dahil tüm erkek ve kadınlar için tam ve üretken istihdam ve insana yakışır işlere erişmek ve eşit işe eşit ücret sağlamak" olarak belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi 2030'un da görüşüldüğü bölüme katılımcılar yüksek ilgi gösterdi.

'AB İçi İşgücü Hareketliliği 2023 Yıllık Raporu' yayımlandı

Rapor, mevcut en son tarihe (2022/2021) dayanarak işçilerin ve aile üyelerinin serbest dolaşımındaki eğilimleri belirliyor; Avrupa vatandaşlarının istihdam sonrasındaki hareketliliğinin ve ihraç edilen emekli maaşlarının hacminin bir analizini içeriyor. 20-64 yaş arasında, kendi ülkesinin dışındaki bir AB ülkesinde çalışan yaklaşık 10 milyon kişi bulunuyor ve söz konusu dönemde bu rakamın sabit kaldığı görülüyor. Ancak verilere göre, başka bir ülkeye taşınan (859 bin) veya vatandaş olduğu ülkeye geri dönen (656 bin) kişilerin sayısı salgın öncesi seviyelere geldi ve bu da döngüsel hareketliliğe işaret ediyor. Rapora göre, mobil çalışanların işgücü piyasası performansı, yüzde 77'lik istihdam oranıyla ulusal istihdam oranını (yüzde 75) ve üçüncü ülke vatandaşlarının istihdam oranını (yüzde 62) geride bıraktı.

Texhibition'dan, 2024 değerlendirmesine SEKTÖRDE SON DURUM

Mart ayında yapılan Texhibition İstanbul sektörde çok olumlu bir hava estirdi. Fuarda 25 bini aşkın yabancı katılımcı, Türkiye'nin nitelikli üreticileriyle bir araya geldi. Eylül'de yapılması planlanan bir sonraki fuarda, katılımcı sayısının ve metrekarenin daha da artması bekleniyor. Peki bu pozitif rüzgar, 2024 yılının geneline yayılır mı? Görüştüğümüz sektör temsilcileriyle hem Texhibition İstanbul'u konuştuk, hem de bu yıla dair değerlendirmelerini dinledik.

Texhibition İstanbul, İTHİB adına İTKİB Fuarçılık A.Ş. organizasyonu ile sektörü, dünyadan alıcılara ve global markalarla buluşturdu.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 'İTHİB' ve İstanbul Ticaret Odası 'İTO'nun işbirliğiyle hayata geçirilen Texhibition İstanbul Kumaş, İplik ve Tekstil Aksesuarları Fuarı bu yıl beşinci kez misafirlerini ağırladı. 6-8 Mart tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleşen etkinlikte bu yıl, en fazla ziyaretçi sayısına ulaşıldı; eklenen iki yeni hol ve katılımcılarla fuar alanı daha da büyüdü.

Türk tekstil sektörünün gücünü dünyaya sergileyen "Texhibition

İstanbul' birçok ülkeden gelen sektör temsilcilerine ev sahipliği yaptı. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği İTHİB adına İTKİB Fuarçılık A.Ş. organizasyonu ile sektörü dünyadan alıcılara buluşturan Texhibition İstanbul firmaları global markalarla bir araya getirmekle kalmadı; aynı zamanda üretimin, kalitenin, trendlerin, sürdürülebilirlik ve tasarımın ön planda olduğu ihracat odaklı bir fuar deneyimini katılımcı ve ziyaretçilerine sundu.

Fuarın katılımcı yelpazesi oldukça genişti. Büyük hazır giyim üreticilerinden, kendi markası için koleksiyon yaptıran uluslararası markaların satın alma yöneticilerine ve hatta tasarımcılara kadar çok sayıda nitelikli profesyonel fuar alanındaydı.

İTKİB verilerine göre fuara kumaş,

iplik, denim ve tekstil aksesuar firmalarından oluşan 557 yerli üretici katıldı.

Sektörün önde gelen firmaları, Avrupa ve Balkan ülkelerinin yanı sıra, Rusya, Ukrayna, Arap ve Afrika ülkelerinden gelen alıcılara görüşme imkânı buldu.

Yabancı katılımı rekor düzeydeydi. Beş salonda gerçekleşen fuara 25 bin 752 ziyaretçi katıldı. Bu katılımın yüzde 26.2'lik bölümünü

MUSTAFA DENİZER
Diktaş A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı,
TTSİS Yönetim Kurulu Üyesi,
ITMF Başkan Yardımcısı

"Eylül'deki fuarda ilgi iplik tarafında olacak"

Texhibition'ın en büyük başarısı Komite'nin katılan firmalarda seçici olması, gerçek üreticileri ve koleksiyon yapanları seçmesi. Türkiye'nin böyle bir fuara ihtiyacı vardı. Premiere Vision'da Türk heyetine, Türk standına, Türk lokasyonlarına yapılanlar ortada. Avrupa'daki bu gücün zaten üreticisi, satıcısı ağırlıklı biziz, dolayısıyla fuarın Türkiye'de olması inanılmaz önemli. Senede iki kere düzenlenmesi fazla gibi görünse de gayet olumlu. Herkes iki kere katılmak istiyor. Eylülde iplik tarafına daha fazla ilgi olacağı kesin. Gayet pozitif, herkes memnun.

112 farklı ülkeden gelen yabancılar oluşturdu. Eylül 2023'te yapılan fuarla kıyaslandığında yabancı ziyaretçi sayısında yüzde 65.1 oranında artış kaydedildi. Ziyaretçi dağılımında Avrupa ülkeleri yüzde 41.8 ile birinci sıraya yerleşirken, Asya yüzde 26.8 ile ikinci, Orta Doğu yüzde 14.8 ile üçüncü, Kuzey Avrupa ise yüzde 10.7 ile dördüncü sırada yer aldı.

"Çok pozitif bir fuar oldu"

Diktaş A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı, Sendikamız (TTSİS) ve

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 'İTHİB' Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Denizler fuarın çok pozitif geçtiğinin, herkesin mutlu ayrıldığına altını çizdi. Her katılımcının fuara yeniden katılmak ve metrekaresini artırmak istediğini vurgulayan Denizler şöyle konuştu: "Biz fuara şirket olarak katıldık, çok memnun kaldık. Sadece biz değil tüm katılanlar çok memnun kaldı. Bu yıl en yüksek metrekareye ve en yüksek ziyaretçi sayısına ulaşıldı. Yabancı ziyaretçi sayısındaki artış çok pozitif ve ümit verici. Bir hafta önce iplik fuarı olmasına rağmen bu fuarda da iplikçiler vardı. Her katılan tekrar katılmak ve metrekaresini artırmak istiyor. Sanırım önümüzdeki dönem bu metrekare artışını göreceğiz."

Eylül 2023'te yapılan fuarla kıyaslandığında yabancı ziyaretçi sayısında yüzde 65.1 oranında artış kaydedildi.

"Firmalar inovasyon yeteneklerini sergiledi"

Korteks Genel Müdürü Barış Mert'in de fuarla ilgili görüşleri Denizler'den farklı değil. Dünyanın en büyük iplik üreticilerinden olan Korteks, sürdürülebilir ve yenilikçi ürünlerini fuarda tanıttı. Mert, sergiledikleri bu ürünlerle fuarın en çok ziyaret edilen stantlarından biri olduklarını söyledi ve fuar sayesinde hem ürünlerini katılımcılara tanıtmak, hem inovasyon yeteneklerini gösterme hem de sektördeki en yeni gelişmeleri yakından takip etme ve en son trendleri anlama imkânı yakaladıklarının altını çizdi.

"Fuar büyük bir boşluğu doldurdu"

Texhibition sadece üretici firmaları değil bu üretime katkı sağlayan, tekstil makineleri, aksesuarları, yedek parçaları ve kimyasalları gibi sektörün olmazsa olmazı yan sanayi ürünlerini üreten firmaları da bir araya getirdi. Tüm bu üreticileri TEMSAD çatısı altında toplayan, Tekstil Makine ve Aksesuar Sanayicileri Derneği de fuardan memnun ayrılan sivil toplum kuruluşları arasındaydı. Görüşlerini bizimle paylaşan Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant fuarın ülkemizde bu alandaki büyük bir boşluğu doldurduğuna altını çizdi. TEMSAD Başkanı, Türk tekstil makine sektörünün gelişimi açısından tüm sektörümüzün güçlü bir yapıyla bir arada olmasının önemine dikkat çekti.

BARIŞ MERT
Korteks Genel Müdürü

"Fuar vizyonumuza katkı sağladı"

Firmaları global markalarla bir araya getiren ve aynı zamanda üretimin, kalitenin, trendlerin, sürdürülebilirlik ve tasarımın ön planda olduğu ihracat odaklı "Texhibition İstanbul Fuarı'nın Korteks olarak, hem vizyonumuza katkı sağladığını ve hem de sektördeki rekabetçi konumumuzu güçlendirmeye adanmış olduğunu söyleyebiliriz.

ADİL NALBANT
TEMSAD Başkanı

“Fuar, dışa bağımlılığın azalması için de önemli”

Tekstil ve tekstil makine üreticilerinin bir arada ortak bir vizyonla çalışması, ülkemizin bu alanlardaki dışa bağımlılığını en aza indirmek adına büyük katkılar sunuyor. Dünya ile rekabette önümüzü açacak olan ve uluslararası arenada fuarın marka değerinin sektöre daha fazla tanıtım fırsatları vereceği bu fuarın; ülkemizin üretim, istihdam ve ihracattaki en önemli sektörlerinin başında gelen tekstil sektörümüzün gücünü yansıtmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

Nalbant, “Fuar, tekstil makine üreticilerimizin büyümesine ve tekstil teknolojilerimizin gelişmesine katkı sunmaktadır” dedi. Nalbant, “İlk düzenlendiği günden son fuara kadar kendisini geliştiren ve uluslararası düzeyde tanınırlığını artıran Texhibition

“Texhibition’a gelen alıcıların kalitesi arttı”

Fuarın yoğunluğundan memnunuz. Fuarı daha çok yabancı alıcılar geldi, bu oldukça güzel bir gelişme. Ancak iç piyasanın da fuara ilgi göstermesini bekliyoruz. Rusya, İspanya, İngiltere gibi birçok ülkeden alıcılarla temas ettik. Yabancı müşterileri Türkiye’ye çekmek amacıyla düzenlenen fuarın, bu yöndeki ivmesini oldukça başarılı buluyoruz. Bu sezonun, diğer sezonlara göre daha da başarılı olduğunu gözlemliyoruz. Fuarın bundan sonraki sezonlarına da katılmayı düşünüyoruz. Fuarı gelen alıcıların da kalitesinin arttığını, daha bilinçli alıcıların fuarda yer aldığını görüyoruz.

Bengü Yanoğlu
Söktaş

fuvarının başarısı tekstil sektörümüz adına gurur verici” diye de ekledi. İTKİB’in yaptığı araştırmaya göre Texhibition İstanbul katılımcılarının yüzde 91’i fuarın verimli geçtiği görüşünde. Bu katılımcıların yüzde 97.5’i, 11-13 Eylül 2024’te yapılacak fuara da katılmayı planlıyor.

“Çeşitlilik anlamında oldukça yoğun”

Fuar genel olarak güzel geçti. Katılım oranı yüksekti. Fuarın her sezonuna katılan bir firma olarak bu sezonun da benzer yoğunlukla geçtiğini söyleyebiliriz. Yoğunlukla Rusya, Azerbaycan, İtalya ve İngiltere’den alıcılar geldi. Fuar çeşitlilik anlamında oldukça yoğun, denimden örmeye kadar birçok alandan ürünler mevcut. Türkiye, tekstil üretimi konusunda oldukça önemli bir ülke. Bu açıdan değerlendirdiğimizde fuarın, Türk tekstil sektörüne de oldukça önemli katkıları olduğunu söyleyebiliriz.

Canan Yüksel Özcan
Bossa

Texhibition İstanbul katılımcılarının yüzde 97.5’i Eylül’de yapılacak sonraki fuara da katılmayı planlıyor.

Sektörde 2024 nasıl geçiyor?

Texhibition İstanbul için görüşlerini aldığımız sektör temsilcileriyle aynı zamanda 2024’ün nasıl geçtiğini ve beklentilerini de konuştuk. 2023 gerek Kahramanmaraş merkezli deprem, gerekse ekonomik etkiler nedeniyle kolay değildi. Bazı firmalar zor geçen 2023’ün etkilerinin 2024’e de damga vurduğu görüşünde ama umut tamamen elden bırakılmış değil. Korteks Genel Müdürü Barış Mert, sektörün 2024’te hızlı bir toparlanma süreci geçireceğini düşünüyor. Mert’e göre geçmiş yıllarda dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve yenilikçilik gibi alanlarda yapılan yatırımlar, artık meyvelerini vermeye başlayacak. Mert, “Sürdürülebilirlik odaklı üretim ve ürünlerin önemi artarak devam ediyor, bu da sektörün sürdürülebilir bir büyüme sağlaması adına çok önemli. Tüm bunların yanı sıra Ar-Ge/ Ür-Ge ve inovasyon odaklı iş modellerinin yaygınlaşması da sektörün büyüme ivmesinde artış

sağlamasını destekliyor” diyor. Türkiye’de iç ve dış etkenler nedeniyle yaşanan dalgalanmalar, firmaları kendi çözüm yollarını bulmaya yöneltti. Korteks bu dalgalanmaları stratejik planlarla çözmekten yana. Mert, Korteks’in planını şu şekilde özetliyor: “Sürdürülebilirlikteki uzmanlığımızla Türkiye’de ve dünyadaki en önemli inovatif iplik üreticisi olarak sektörün eski canlılığına kavuşması için yenilikçi işlerimizle sürdürülebilir büyümemize odaklanıyoruz. Burada çok güçlü bir üretim kompleksimiz var, sadece Türkiye’nin değil Avrupa’nın ve bu coğrafyanın en iyi tesislerinden biri. Bu sebeple yurt dışında üretime yönelme gibi planlarımız bulunmuyor. Büyük bir kararlılıkla grubumuzun ‘Akıllı Hayat 2030’ stratejisi çerçevesinde çevreyi, doğayı ve insanı odağımıza alarak; insanımıza ve ülkemize değer katmak için teknoloji ve inovasyonun gücüyle yenilikçi ürünler üretmeye ve sektöre ilham olmaya devam edeceğiz.”

Mısır üreticilere göz kırıyor

Korteks’in yurt dışında üretim yapma planı yok. Ancak Türkiye’de yükselen işçilik maliyetlerinin, pek çok Türk firmasının gözünü yurt dışına çevirmesine yol açtığı da biliniyor. Bu ülkeler arasında en gözde olanı Mısır. Türkiye’de asgari ücretle birlikte artan ve 1.200 dolara kadar çıkan işçilik maliyeti, düşen talep, artan enerji maliyetleri, TL’nin güçlü kalması ve parasal sıkılaşma gibi nedenler yüzünden üreticinin gözü Mısır’da. Ülkedeki vergi avantajları, düşük enerji ve işçi maliyeti bundaki en büyük etken.

Üretim maliyetleri Türkiye'nin üçte biri kadar olan Mısır'da, Mart ayında yapılan devaülasyon da cazibeyi artırdı. Mısır'da halihazırda 40'a yakın Türk şirketi faaliyet gösteriyor. Bu şirketler tekstil ve konfeksiyon pazarının şu anda üçte birini yönetiyor ve kayıtlı 100 bin işçiye istihdam sağlıyor. Bu firmalar arasında Yeşim Tekstil'den Tay Group'a, Eroğlu Giyim'den Çalık'a LcWaikiki'den Diktaş'a kadar birçok Türk üretici var.

“Makine üretiminde azalma yaşandı”

Tekstil sektörünün hedef pazarlarında yaşanan daralma, makine ihracatını da olumsuz etkiledi. Tekstil makine ve aksesuar sanayicilerini bir araya getiren, 225 üyeli TEMSAD verilerine göre, 2023 bir önceki yıla göre kötü geçti; açıklanan 11 aylık döneme bakıldığında ana pazarlar, Bangladeş ve Pakistan'a yapılan ihracatta azalma oldu; Özbekistan, Hindistan ve İran benzer seviyelerde kalırken Rusya, Mısır ve Güney Amerika ülkelerine yapılan ihracat arttı. Dernek Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant, firmaların bu azalma karşısında farklı pazarlardaki fırsatları değerlendirmek anlamında yoğun bir çabası olduğunu söyledi. Nalbant, “Yurt içini etkileyen faktörlerin yanı

sıra yurt dışı pazarlarımızda çeşitliliği sağlamak ve yeni pazarlara açılmak sektörümüz için önemli bir konudur. Mısır'ın yeni yatırımlara gitmesi, Hindistan'ın da benzer şekilde kapasite artırma çabaları, Rusya, Portekiz, Polonya ve Güney Amerika gibi farklı pazarların ihracatımızda çeşitliliği sağlayabileceğimiz ülkeler olması, sektörümüz için önemlidir” dedi.

Makine ihracatçılarının 2024 beklentisi nasıl?

TEMSAD 2024 yılının, 2023 yılına benzer şekilde devam edeceğini öngörüyor. Nalbant, “Global yavaşlama ve ülkemizdeki makro ekonomik problemlerin nihayete ermesinin zaman alacağı aşıkır. Malumunuz tekstil sektöründeki hareketi, global alıcıların tercihleri ve yönelimleri belirliyor. Yine bu kapsamda tekstil sektörümüz için

Türkiye'de artan iş gücü maliyetleri, üreticilerin gözünü başta Mısır olmak üzere daha avantajlı ülkelere çevirdi.

yeşil dönüşüm, sürdürülebilirlik konuları ana gündem maddelerinden birisi olacaktır. Ayrıca bazı spesifik gelişmelerin de tekstil coğrafyalarındaki hareketliliği etkilemesi beklenmektedir. Bunlardan bir tanesi, Hindistan'ın AB ülkeleri ile serbest ticaret anlaşması mutabakatına varması. Yani tekstil ürünlerinin Hindistan ile AB arasında serbest ticaret anlaşması kapsamında ticaretinin yapılması, ülkemiz tekstil sanayisini de ister istemez etkileyecektir” diye konuştu.

“Kayıp var ama telafi edeceğiz”

Geçen yıl yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremin yarattığı büyük yıkım nedeniyle 2023'ü kayıp yıl olarak gördüklerini ifade eden İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB)

Sürdürülebilirlik ve katma değerli üretim, sektörün 2024'teki en önemli gündem maddelerinden.

Başkanı Ahmet Öksüz ise tekstil ihracatımızdaki gerilemeyi “yüzde 10 seviyelerinde” şeklinde kaydediyor. Basına verdiği demeçte “Buna karşın Türkiye'nin en büyük ihracat pazarları olan AB ve ABD'nin dünyadan tekstil ithalatlarındaki düşüş oranının

yüzde 20'lerde olduğunu belirten Öksüz, “Bu pazarlarda paylarımızı koruyabildiğimiz için mutluyuz. 2024 yılında çok daha güçlü bir ihracat atağıyla özellikle yılın ikinci yarısından itibaren kayıplarımızı telafi edebileceğimizi öngörüyoruz” diyerek umudunu ifade ediyor. Korteks Genel Müdürü Banş Mert gibi Öksüz de önceliği sürdürülebilirlik konusuna veriyor. “2024'te de sürdürülebilirlik ve katma değerli üretim en önemli gündem maddelerimiz arasında yer alacak” diyerek sektörün sıcak gündemini ortaya koyuyor.

İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz

Çalışma hayatında sosyal şartlar AB gündeminde!

Avrupa Birliği kurumlarının uzun süredir üzerinde çalıştığı 'Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yasası', Şubat ayında Avrupa Konseyi'nde yeterli oyu alamadı ve yeniden düzenlenmesi için geri gönderildi. Üzerinde tekrar çalışılan uzlaşma metni, ilk taslağa göre oldukça hafifletilmiş hükümler içeriyor. İlk düzenlemenin, özellikle Almanya ve Fransa'nın geri adım atmasıyla reddedilmesi, Birlik kurumları arasında gerginliğe yol açtı. Özellikle bazı iş dünyası temsilcisi kurumların şüpheyle yaklaştığı taslağın geçmemesi üzerine politika yapımcılar, iş dünyasının etkisi ve baskısı altında kalmakla suçlandı.

Tuba Kobaş Huvaj / TTSİS Genel Sekreter Yardımcısı

Bu derginin sayfalarında sıklıkla sizlerle paylaştığımız üzere, Avrupa Birliği'nde (AB) yaşamın her alanında kökten değişiklikler getiren Yeşil Mutabakat kapsamında, tekstil üretimini etkileyen tam 16 adet yasal düzenleme çalışması yapılıyor. Atık yönetimi, geri dönüşüm, kimyasallar, dijital ürün pasaportu, genişletilmiş üretici sorumluluğu gibi üretimin çevresel etkilerine ilişkin çok sayıda düzenlemenin yanı sıra, çalışma koşulları ve

Yeşil Mutabakat kapsamında, tekstil üretimini etkileyen tam 16 adet yasal düzenleme çalışması yapılıyor.

sosyal şartlarla ilgili çok önemli tasarımlar da gündemde. Bunlardan AB menşeli ya da AB'de faaliyet gösteren şirketlere insan haklarıyla ilgili yükümlülükler getiren Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yasası (Corporate Sustainability Due Diligence Directive / CSDDD) üzerinde, ilgili AB kurumları yaklaşık iki yıldır çalışıyordu. Taslağın son hali Avrupa Parlamentosu (AP) tarafından 20 Ocak'ta Avrupa Konseyi'ne getirilmiş ve oylanmak üzere 28 Şubat'taki toplantının gündemine alınmıştı. Avrupa Birliği Dönem Başkanlığı'nı yürüten Belçika tarafından oya sunulan taslak, özellikle Almanya ve onu takiben İtalya ve Fransa'nın destek vermemesi üzerine sürpriz bir şekilde onay alamadı.

CSDDD, belirli büyüklüğün üzerindeki AB şirketlerine ve cirolarının belirli bir kısmını bu bölgede yapan AB dışı şirketlere tedarik zincirlerini sıkı denetleme, raporlama yükümlülüğü ve olası ihlaller karşısında sorumluluk getiriyor. Düzenleme, şirketlerin kendilerinin, alt şirketlerinin ve hatta tüm tedarik zincirlerinin faaliyetlerinde gerçekleşen, potansiyel insan hakları ve çevre ihlalleri karşısındaki yükümlülüklerine dair bir çerçeve sunuyor. Şirketlerden potansiyel ihlallere karşı önlem almaları ve ihlal durumunda telafi edici programlar uygulamaları beklenirken, maddi cezalar da tanımlanıyor. Hazırlanırken tartışmalara yol açan, özellikle iş dünyası temsilcileri

tarafından eleştirilen taslağın en tartışmalı yönleri, kapsama giren şirketlerin belirlenme kriterleriydi. Bu yükümlülük kapsamına girecek şirketlerin çalışan sayısı ve uluslararası pazarlardaki toplam cirosu bakımından büyüklüğü konusunda farklı görüşler vardı.

AB'li şirketlerin, üçüncü ülkelerdeki tedarik zinciri faaliyetlerindeki muhtemel insan hakları ihlallerinden sorumlu tutulmaları ve getirilen ağır maddi cezalar, tartışma konularından biriydi.

Örneğin Avrupa Komisyonu ve Konseyi 500'den fazla çalışanı ve 150 milyon Euro üstü cirosu olan daha büyük ölçekli firmaların yükümlü olmasını savunurken; AP bu eşiği aşağı çekerek 250 çalışan ve 40 milyon Euro ciroya sınırlamak, başka bir deyişle kapsamı geniş tutmak istiyordu. AP son taslakta kapsamı daraltmayı kabul etse de bu, Konsey'in onayı için yeterli olmadı.

Başka bir tartışma konusu, AB'li şirketlerin üçüncü ülkelerdeki tedarik zinciri faaliyetlerindeki muhtemel insan hakları ihlallerinden sorumlu tutulmaları ve getirilen ağır maddi cezaları. İş dünyasının, kontrolleri altında olmayan tedarikçilerinin faaliyetleri sebebiyle cezalandırılmanın çok ağır olduğu; bunun AB şirketlerinin uluslararası rekabetçiliğini etkileyeceği gibi, AB'li vatandaşların mal ve hizmetlere erişimini de kısıtlayacağı yönünde

eleştirileri bulunuyordu. Tekstil ve hazır giyim sektörü ise; tedarik zincirindeki çocuk işçilik ve zorla çalıştırma suçlamalarından dolayı tartışmaların merkezindeydi. Sektörün küresel düzeyde en büyük tedarikçisi Çin'de, Sincan bölgesindeki tartışmalı uygulamalar ve özellikle pamuk tedarikinde önemli bir kaynak haline gelen Özbekistan'daki zorla tarlada çalıştırma iddialarını hatırlamakta fayda var. Tekstil sektörünün bu sebeple 'yüksek riskli' olarak etiketlenerek, ölçek eşiklerinden bağımsız olarak kapsama alınması da uzun süre tartışılmıştı.

İş dünyası ne istiyor?

Avrupa iş dünyasının en önemli temsilcilerinden Business Europe yaptığı açık çağrılarda "Biz de Avrupalı şirketler olarak insan haklarına saygılıyız, adil ve etik çalışma şartlarından yanayız; fakat bu düzenlemeler ölçsüz" anlamında eleştiriler getirmişti. Yaptığı basın toplantısında Başkan Markus Beyrer "Üçüncü ülkelerdeki tedarikçilerimizden hangi bilgileri isteyeceğimiz net değil. Muhtemelen bazı ülkelerdeki bilgi güvenliği düzenlemelerinden dolayı bu verileri toplayamayacağız

ve bu tedarikçilerimizi terk etmek zorunda kalacağız. Bu, AB'ye üretim yapan gelişmekte olan ülkelerdeki çalışanları işsiz bırakacak ve yerel halklara zarar verecek" diyerek yasa yapıcıları düzenlemeyi hafifletmeye çağırıyordu. Oylama yaklaşırken, Almanya'da İşveren Örgütü BDA da hükümete mektup yazarak, "bu yasanın Avrupalı şirketleri zora sokacağı, insan haklarıyla ilgili ölçsüz davalara muhatap edeceği" konusunda uyarıyordu.

Yasa tasarısı, Avrupa kurumları arasında gerginliğe yol açtı

Tüm bu tartışmalara rağmen tasarının, yine de Konsey oylamasında geçmesi ve Haziran'daki büyük Avrupa seçimlerinden önce yürürlüğe girmesi bekleniyordu. Özellikle Almanya başta olmak üzere, İtalya ve Fransa'nın oylarıyla yasa geçmedi. Yasayı hazırlayan AB Parlamentosu ve Raportör Lara Wolters oylamadan sonra bir basın toplantısı düzenleyerek üye devlet temsilcilerinden oluşan AB Konseyi'ni "sadece iş dünyasının çıkarlarını korumakla, iş dünyasının oyuncağı olmakla, ciddi olmamakla, iki yıllık emeği çöpe atmakla" suçladı, hayli sert söylemlerde bulundu.

Uzlaşma sağlanacak mı?

AB'de yasa yapma prosedürleri gereği, Dönem Başkanı Belçika, çoğunluk oyu alamayan taslağı bir kez daha düzenledi ve 'uzlaşma tasarısı' hazırladı. Yeni metindeki en önemli değişiklik, daha önce de tartışma konusu olan 'kapsama kriterleri.' Yeni tasarıda, kapsama giren şirket

sayısını düşürmek ve ilk etapta sadece çok büyük ölçekli şirketleri kapsamak amacıyla çalışan sayısı eşiği 500'den bine, yıllık ciro eşiği ise 150 milyondan 450 milyon Euro'ya çıkarıldı. Bu rakamlar, ilk üç yıllık geçiş süreci için 5 bin çalışan ve 1.5 milyar Euro olarak belirlendi. Ayrıca şirketlerin sorumlu tutulduğu aktiviteler kısıtlanırken, şirketin 'indirekt' iş yaptığı tedarikçiler sorumluluk alanından çıkarıldı. İnsan hakları ihlallerinden etkilenen kişilerin adalete erişimi ve şirketlerin hangi hallerde yasal olarak sorumlu tutulacağı konularında da uzlaşmalar önerildi. Bu oldukça hafifletilmiş yeni metin Mart ortasında Avrupa Konseyi'nin ilgili organlarında onaylandı ve yürürlüğe girmesi için son adım olan Avrupa Parlamentosu'na gönderildi. 24 Nisan'daki Parlamento oturumunda ise oyların yarısından biraz fazlasını alarak kabul edildi.

Alman tedarik zinciri yasası da yürürlükte

Hatırlamak gerekir ki; 2023 yılından bu yana Almanya'nın da bir 'Tedarik Zinciri Yasası' var. Bu da, zaten AB düzeyinde bir yasa yapılırken, Almanya'nın kendi yasasını yaparak çelişkili bir durum yarattığı gerekçesiyle eleştirilmişti. AB çapında hazırlanan yasaya göre daha hafif olmakla birlikte, bu yasa bin kişi üzerinde çalıştıran Alman şirketlere tedarik zincirlerindeki insan hakları ve

Yasayı hazırlayan AB Parlamentosu ve Raportör Lara Wolters oylamadan sonra üye devlet temsilcilerinden oluşan AB Konseyi'ni "sadece iş dünyasının çıkarlarını korumakla, iş dünyasının oyuncağı olmakla, ciddi olmamakla, iki yıllık emeği çöpe atmakla" suçladı.

çevresel riskler için risk yönetim sistemleri kurmak, önleyici ve düzeltici planlar yapmak, şikayet mekanizmaları oluşturmak ve tüm bunları raporlama gibi zorunluluklar getiriyor. Tedarikçi

ülkelerin bu yasaların kendileri için ne gibi şartlar getirdiğine yönelik haklı sorular karşısında Alman hükümeti, çeşitli ülkelerde bilgilendirme çalışmaları yapıyor. Sendikamızın da katıldığı, Almanya'nın İstanbul

Almanya'nın Türkiye'den yapılan tedariki çok önemseydiği ve ticaretin sekteye uğramaması için ülkemizde bazı 'iş dünyası bilgi noktaları'nın hayata geçirileceği belirtildi.

Başkonsolosluğu tarafından gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında, Almanya'nın Türkiye'den yapılan tedariki çok önemseydiği ve ticaretin sekteye uğramaması için ülkemizde bazı 'iş dünyası bilgi noktaları'nın hayata geçirileceği bilgisi paylaşıldı.

Tedarik zincirinde özen, OECD'de de tartışılıyor

Tekstil sektörü, tedarik zincirinin uzun ve komplike yapısı, insan ve çevre açısından riskli ülkelerde üretim yapılması sebebiyle özenli

Tedarik zinciri düzenlemeleri, tekstil sektörünün odak konularından biri.

OECD Due Diligence Forum 2024'e, Bangladeş'teki tekstil işçilerinin hareketi damga vurdu.

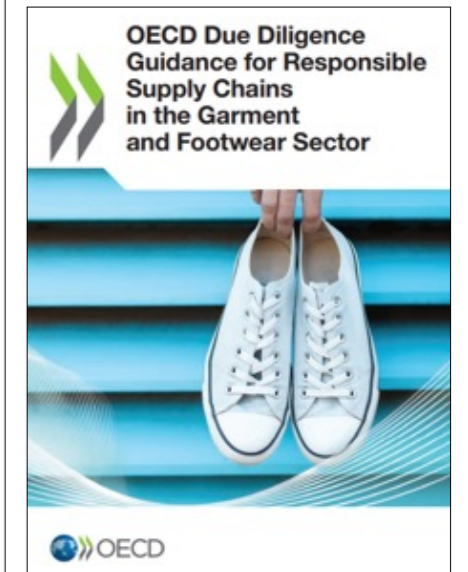
tedarik zinciri düzenlemeleri konusunda odak alanlardan biri. OECD'nin bu konuda 'Hazır Giyim Sektöründe Özenli ve Sorumlu Tedarik Zinciri için Rehber' adlı bir yayını bulunuyor. OECD ayrıca artık her yılın Şubat ayında gelenekselleşen bir OECD Due Diligence Forum da düzenleyerek, sektörün önemli paydaşlarını işçi ve işveren örgütleriyle bir araya getiriyor. Sendikamızın da katıldığı 2024 Forumu'nda, tekstil ve hazır giyim değer zincirinde risklerin nasıl yönetilmesi gerektiğine dair fikir alışverişi yapıldı. Forum'a Bangladeş'teki tekstil işçilerinin hareketi damga vurdu. 2023'ün son aylarında başlayan ve izleri halen devam eden olaylar, Bangladeş'teki işçilerin daha iyi yaşam koşulları ve ücret talepleri için toplanmalarına kolluk kuvvetlerinin müdahalesiyle kanlı çatışmalara sahne olmuştu. İşçi hakları savunucuları, Forum sırasında bu olayları sık sık gündeme getirerek, tedarikçilerine işçilere daha yüksek ücret vermeleri için baskı yapmayan markaları suçladı. Onları, "müşterilerine şirin gözükmek

Bangladeş'teki tekstil işçileri aylardır daha iyi yaşam koşulları ve ücret talepleri nedeniyle gösteri yapıyor.

inçin göstermelik sürdürülebilirlik politikaları oluştururken gerçekte hiçbir şey yapmamakla" eleştirdi. Forum'da öne çıkan bir başka konu ise, son zamanlarda markaların satın alma pratikleri arasına da giren şikayet mekanizmaları oldu. Gerek özenli tedarik zinciri rehberleri, gerekse markalar, üreticilerden çalışanlarının şikayetlerini şirket yönetimine iletebilecekleri bir mekanizmanın kurulmasını talep ediyor. Bununla birlikte çalışanlarının şikayetlerini bildirmekten kaçınacakları şartların oluşmasını engellemeleri de isteniyor; örneğin fiziksel dilek-şikayet kutularının kameraların göreceği noktalara koyulmaması ya da elektronik ortamda isim belirtmeden iletilmesi gibi... Ayrıca şirketlerden bu şikayetleri değerlendirmek üzere belirli aralıklarla toplanan bir komisyon kurulması ve etkin bir şekilde çalışması için sistem oluşturulması da bekleniyor. Son olarak, Forum'da en fazla dile

getirilen çalışma hakları problemi 'örgütlenme özgürlüğü' oldu. Özellikle MENA olarak adlandırılan Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde örgütlenmenin çok düşük ve önünde engeller olduğu belirtildi. Markalara, bu konuyu risk olarak değerlendirmeleri ve gerekirse alım güçlerini kullanarak bu ülkelerde hükümetlere bu sorunun çözülmesi yönünde baskı yapmaları çağrısı yapıldı.

SLCP, Türk paydaşlarıyla buluştu!

The Social & Labor Convergence Program (SLCP), Türk tekstil sektöründeki paydaşlarla ikinci yıl üst üste bir araya gelerek önemli bir adım attı.

2024 yılı SLCP'nin Tesis Eğitimleri'nin ilki, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) ev sahipliğinde 17 Nisan 2024'te gerçekleşti ve katılımcılardan yoğun ilgi gördü. Eğitim, TTSİS Genel Sekreteri Başar Ay'ın açılış konuşmasıyla başladı. Sektör temsilcileri ve konuşmacılar, eğitimin her aşamasına büyük bir heyecan ve ilgiyle katıldı.

Konuşmacılar arasında Inditex Sosyal Sürdürülebilirlik Müdürü Yüksel Sendan, PVH Kurumsal Sorumluluk Müdürü Yusra El Esir, İTKİB Devlet Yardımları Şubesi Şefi Gülseren Karabacı, Taypa Sürdürülebilirlik Kıdemli Uzmanı Şeyma Kuyumcuoğlu, LROA Türkiye Operasyon Müdürü

Bilgehan Anıl, Leadership & Sustainability Türkiye Ülke Müdürü Ceyhun Yalçın, Open Supply Hub Paydaş İletişim Müdürü İrem Yanpar Coşdan, SLCP Support Manager Sevinç Aktaş İlgün ve SLCP Türkiye Temsilcisi Ceren Karpuz yer aldı. Tam gün süren eğitim; SLCP süreci ve sistemi tanıtımıyla

başladı, Veri Toplama Aracı'nın derinlemesine incelenmesiyle tamamlandı. Tesisler, değerlendirme sürecini, zaman çizelgesini öğrendi; Gateway ve Akredite Hizmet Kuruluşu platformlarında gezinmek için ipuçları edildi. Oturumlar boyunca soruların içeriği, ipuçları ve sık yapılan hatalardan

Social & Labor Convergence Program

Decent working
conditions in
global supply chains

kaçınma stratejileri gibi konularda derinlemesine rehberlik sağlandı. Etkileşimli alıştırmalar, kısa testler ve deneyimli konuk konuşmacılar da oturumların vazgeçilmez unsurları arasında yer aldı. Inditex Sosyal Sürdürülebilirlik Müdürü Yüksel Sendan, PVH Kurumsal Sorumluluk Müdürü Yusra El Esir, SLCP sürecinde marka deneyimlerini, kazanımlarını ve beklentilerini paylaştı. İTKİB Devlet Yardımları Şubesi Şefi Gülseren Karabacı Higg FSLM/SLCP doğrulamaların Pazara Giriş Belgesi desteği kapsamında olduğunu, şimdiye kadar 46 firmanın destek başvurularının sonuçlandırıldığını belirtti.

SLCP hakkında

The Social & Labor Convergence Program (SLCP), tesislerdeki sosyal uygunluk denetimlerinin sayısını azaltarak küresel tedarik zincirlerinde sosyal ve çalışma koşullarını iyileştirmeyi amaçlıyor. Bu doğrultuda, hazır giyim, ev tekstili ve ayakkabı endüstrisindeki kilit paydaşlarla birlikte, bir tesisin birden fazla müşterisiyle paylaşabileceği verilerini toplamak için bir araç ve sistem oluşturuldu. Inditex, PVH, H&M, Nike, Puma, C&A, GAP ve Target gibi 80'den fazla marka ve perakendeci, SLCP veri toplama aracını benimsemiş durumda. SLCP'yi kabul eden markalar listesi her geçen gün artıyor. Bu sayede, denetim yorgunluğunu azaltmak, verileri karşılaştırma

imkânı sağlamak ve kaynakları iyileştirme programlarında kullanılmak mümkün hale geldi.

SLCP'nin genişlemesi

2019'daki lansmanından bu yana hızla büyüyen SLCP, şu anda 62 ülke ve bölgede faaliyet gösteriyor. Dünya çapında SLCP'ye kaydolmuş tesis sayısı 13 bini aştı. 2020 yılında, dünya genelinde

SLCP'yi kabul eden tesisler, denetimlere harcanan sürenin azaldığını, alıcılarla çalışmaya başlamalarının kolaylaştığını bildiriyor.

bin 500, 2021 yılında 4 bin 500, 2022 yılında 7 bin 200, 2023 yılında ise 9 bin 200 tesis SLCP doğrulama sürecini tamamladı. Bu veriler doğrultusunda 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 27'lik büyüme gerçekleşti. Türkiye özelinde verilere bakıldığında istikrarlı büyüme gözlemlenebiliyor. Şimdiye kadar Türkiye'de bin 300'den fazla tesis SLCP'ye kaydoldu; 2021'de 570 tesis, 2022 yılında 826 tesis, 2023 yılında ise bin 28 tesis doğrulama sürecini tamamladı. Halihazırda 80'den fazla marka ve standart sahibi SLCP verilerini kabul ediyor. SLCP'yi kabul eden tesisler, uygulamaya başladıktan sonra geçirdikleri denetim sayısının ve denetimlere harcanan sürenin önemli ölçüde azaldığını, yeni alıcılarla (markalarla) çalışmaya başlamalarının kolaylaştığını bildiriyor.

Uluslararası Yünlü Tekstiller Örgütü IWTO'nun Yıllık Kongresi'nden notlar

Yünle ilişkili paydaşlar, IWTO'nun Nisan ayında Avustralya'da yapılan Yıllık Kongresi'nde bir araya geldi. Yünle ilgili yenilikler, trendler, araştırmalar Kongre boyunca enine boyuna ele alındı. İcra Kurulu'nda Sendikamızı temsilen yer alan Bahariye Mensucat Kalite Güvence ve Planlama Müdürü Şansal Çetin, Kongre katılımcılarından biriydi. Çetin, sektör için önemli notlarını dergimiz için derledi.

Şansal Çetin

International Wool Textile Organization (IWTO) Kongresi 15-19 Nisan tarihleri arasında 23 ülkeden 350'den fazla katılımcıyla Avustralya'nın güneyindeki Adelaide şehrinde yapıldı. 'Super fine' kalitesi olarak bilinen ince yüne sahip merinos koyunlarının ağırlıklı olarak yetiştirildiği Avustralya'da yapılan bu Kongre, yünle ilişkili bütün paydaşların bir araya gelmesi açısından büyük fırsat sundu. Kongre boyunca yünle ilgili yenilikler, araştırmalar, kanuni düzenlemeler ve tanıtımlar paylaşıldı.

IWTO Başkanı Klaus Steger, "Bu yılki Kongre, tüketici tercihlerini şekillendiren trendleri ele alıyor. Yün endüstrisinin doğal, yüksek performanslı ve tamamen izlenebilir yüne artan talebinin nasıl daha iyi karşılanabileceğini araştırıyoruz" dedi.

IWTO Genel Sekreteri Dalena White ise "Bu yılki Kongre'de geliştirilen öngörüler ve bağlantılar, küresel yün endüstrisinin gelecekteki yönünü şekillendirmede etkili olacak. Gelişmekte olan trendler ve tüketici talepleri konusunda sektörün ileriye dönük stratejik çabalarına rehberlik edecek değerli bilgiler elde ettik" diye konuştu.

IWTO toplantıları, yılda iki kez olacak şekilde dünyanın farklı ülkelerinde yapılıyor. Bu toplantılardan biri ilkbahar aylarında yapılan bu kongre, diğeri de sonbaharda yapılan daha küçük bir organizasyon olan yuvarlak masa toplantısı. Sendikamız (TTSİS) tarafından organize edilecek yuvarlak masa toplantısı bu yıl 27-29 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak. 2025 yılı kongresi ise Mayıs ayında Paris'te düzenlenecek.

Kongre'den notlar

IWTO İcra Kurulu'nda Sendikamızı temsilen yer alan Bahariye Mensucat Kalite Güvence ve Planlama Müdürü Şansal Çetin, Avustralya'da yapılan Kongre'deydi. Çetin, dergimiz için Kongre'nin öne çıkan notlarını derledi:

- Kongre'nin ilk gününün en önemli anlarından biri, Australian Wool Exchange (AWEX) tarafından başlatılan yeni bir bütünlük ve

sürdürülebilirlik programı olan Avustralya Yün Sürdürülebilirlik Programı'nın (AWSS) duyurulmasıydı. AWSS, eski SustainaWOOL programının yerine, iki akreditasyon seçeneği sunuyor:

Kongre'nin en önemli anlarından biri, Avustralya Yün Sürdürülebilirlik Programı'nın (AWSS) duyurulmasıydı.

- **ResponsiWOOL:** Uygun ağırlık kesiciyle kuyruk modifikasyonunun (mulesing) dahil olduğu, hayvan sağlığı ve refahı uygulamalarına göre üretilen yün.
- **SustainaWOOL:** 'Mulesing'in dahil olmadığı hayvan sağlığı ve refahı uygulamalarına göre üretilen yün. Avustralya yünü için uzun zamandır beklenen bu kararın ardından, yün üreticilerinin programa dahil olmalarıyla, hızla

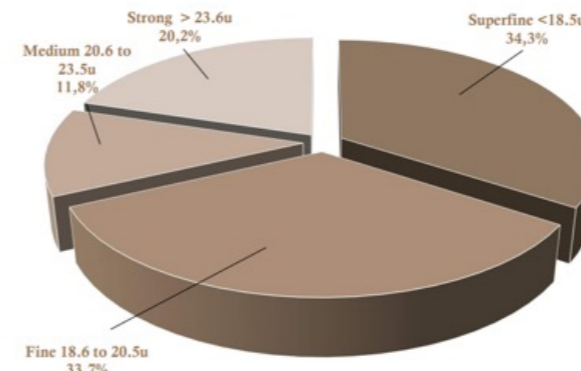
yal alınacağı düşünülüyor. IWTO'nun özellikle önem verdiği konulardan biri de aile şirketlerindeki genç üyeleri 'yün ailesi' ile tanıştırmak. Bu amaçla genç yöneticiler için ayrı toplantı ve sunumlar düzenleniyor. Bu sene kongreye 24 genç profesyonel katıldı.

Yün üretimi

AWTA Ltd (Australian Wool Testing Authority)'nin verilerine göre yün üretiminde düşüş var. Avustralya'da üretilen yünün mikron dağılımına bakıldığında en büyük oranın 'super fine' olarak tanımlanan 18.5 mikrondan düşük yün olduğu görülüyor. Avustralya'da üretilen kirliliğin yüzde 85'i Çin'e ihraç ediliyor ve oradan da yıkanmış olarak bütün dünyaya gönderiliyor.

2023/24 Australian clip by micron

AWTA key test data

Australian production

by AWTA Key test data in tonnes

Yün fiyatındaki düşüş, üretimin azalmasındaki ana sebeplerden sayılabilir.

Australian wool prices by AWEX EMI

Yünde izlenebilirlik

Avustralya'da izlenebilirlik çalışmaları yün üreticilerinin ve tedarikçilerinin biyolojik güvenliğin sağlanması, pazarda yer edinme ve verimli çalışmanın sağlanması amacıyla 2023 yılında başlatıldı ve 2025 yılı Temmuz ayına kadar yün üretiminin yüzde 90'ının izlenebilir hale getirilmesi hedefi koyuldu. İzlenebilirlik için hedeflenen başlıklar şu şekilde sıralanıyor:

- 37 bin yün yetiştiricisi
- Yüzde 18 / Dijital olarak iletilen yün spesifikasyonu
- 50+ / Yün satıcısı
- Yüzde 30 / RFID (Kimliklendirme sistemi)
- 45 yün alıcısı
- Yüzde 50 / Ürün kimlik kodu – Beyan oranı
- 3.21 km (2 mil) / Bir yılda takip

edilecek yün balyası
• 10 / Ayrı veri datası

AB düzenleme döneminde yünün savunulması

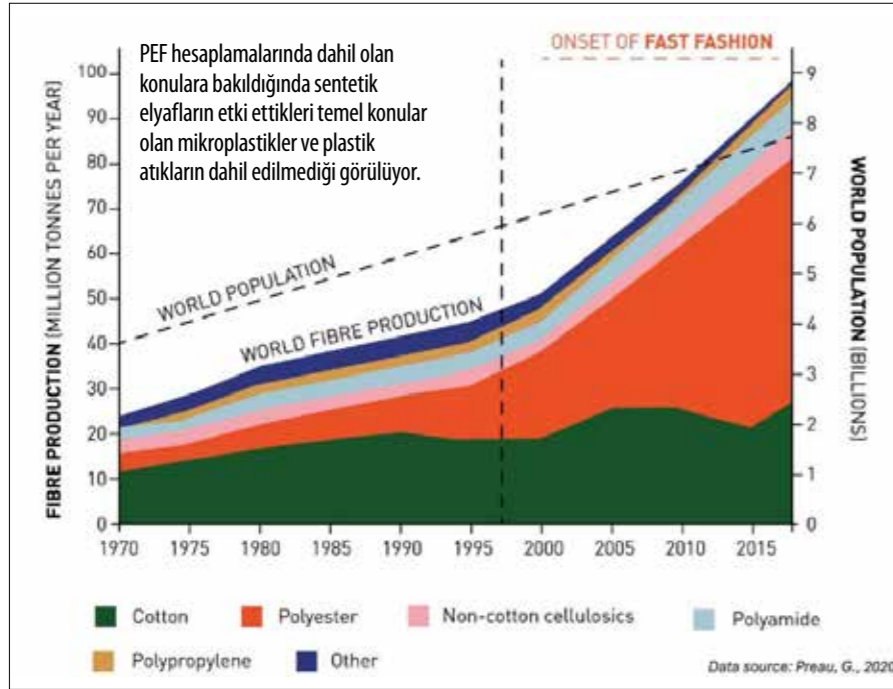
'Avrupa Birliği (AB), Green Deal' altında yapılan kanuni düzenlemelerinin tekstile ilişkin sürdürülebilirlik iddialarının adil ve güvenilir olmasını sağlamak için Make The Label Count (MTLC) çatısı altında toplanılıyor. Make the Label Count, çok çeşitli doğal elyaf üreticilerini ve çevre gruplarını temsil eden kuruluşların oluşturduğu uluslararası bir koalisyon:

www.makethelabelcount.org
Dünya nüfusu ve elyaf üretiminin gösterildiği tabloya (sonraki sayfada) bakıldığında; son 20 yılda polyester üretimindeki keskin artış görülüyor.

Rakamlarla Kongre çıktıları

PEF hesaplamalarında dahil olan konulara bakıldığında sentetik elyafların etki ettikleri temel

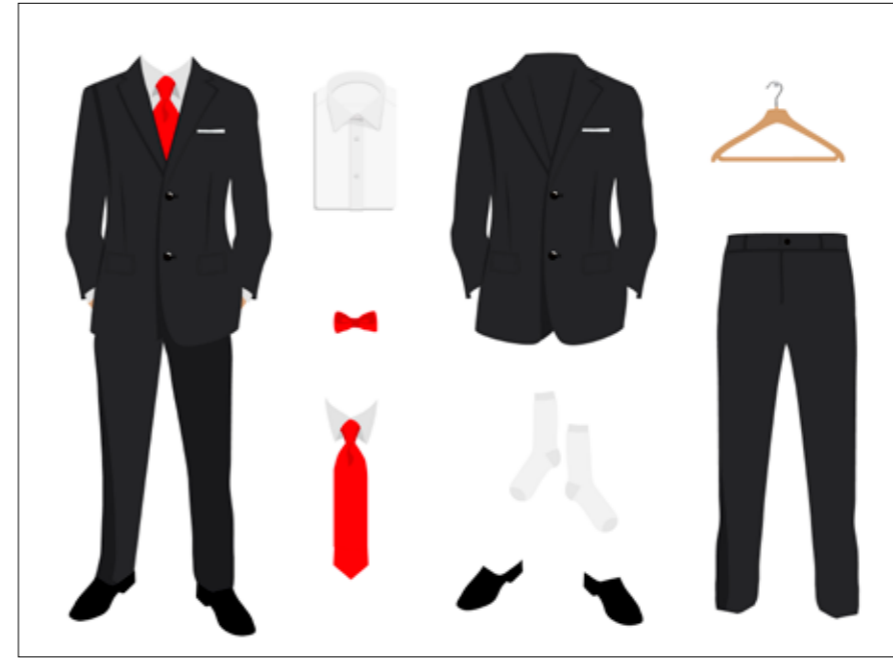

Tekstil ürünü ömrünün (LCA) hesaplamalarında PEF'in varsayımı: "En dayanıklı ürünler en uzun ömre sahip olmalıdır." Bu durum birçok ürün için geçerli olsa da tekstil için geçerli değil.

konular olan mikroplastikler ve plastik atıkların dahil edilmediği görülüyor.

Hesaplamlarda sentetik elyaf üretiminin başlangıç kısmı da es geçiliyor. Tekstil ürünü ömrünün (LCA) hesaplamalarında PEF'in varsayımı: "En dayanıklı ürünler en uzun ömre sahip olmalıdır." Bu durum birçok ürün için geçerli olsa da tekstil için geçerli değil. Hesaplama yöntemlerindeki eksiklikler pazarda yer alacak ürünler arasında yanlış sonuçlar doğurması kaçınılmazdır. Örneğin şu anki hesaplama yöntemiyle yünün kırmızı, polyesterin ise yeşil etiketle işaretlenmesi gerekiyor. MTLC grubu AB çevre politikasının, doğal ve sentetik lifli tekstillerin adil karşılaştırılması yoluyla düzenlenmesi için yoğun çaba sarf ediyor. AB bünyesinde hazırlanan tasan için AB anket çalışmaları yapıyor; bu anketlere katılım sağlanarak kamuoyu oluşturmaya çalışılıyor. Kongre'de anketlere katılımın önemine vurgu yapılarak, firmaların bu konuya önem vermesi istendi.

Resmi kıyafet kullanımında yıllar içinde gerileme olsa da, bu trend şimdi 'New Formal' adıyla geri geliyor.

Gündelik giyim ve resmi kıyafet

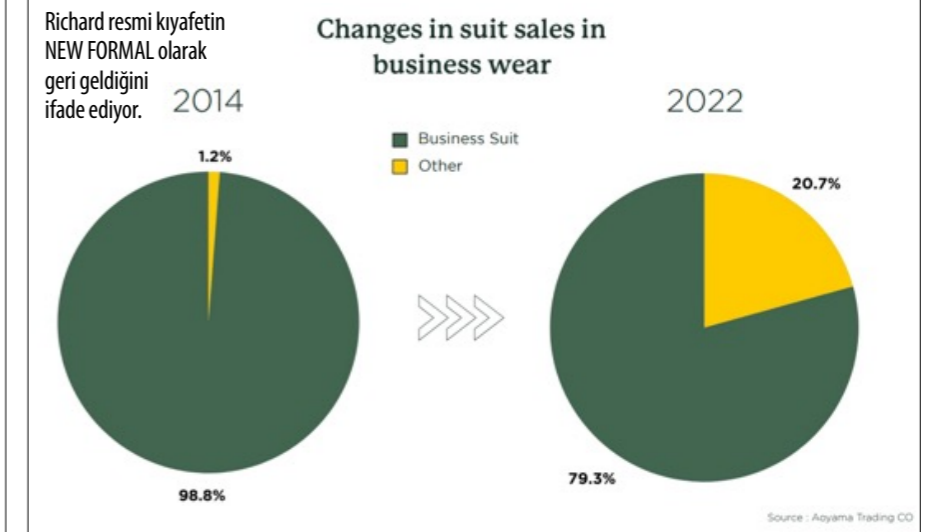
Resmi takım elbisenin yıllar içerisinde nasıl değiştiğine uğradığının hikâyesini Richard Boide (CEO Dormeuil) anlattı. Yıllar içerisinde modayı etkileyen faktörlere baktığımızda savaşlar, internet, krizler, politikalar, ekonomik çöküşler, film dünyası, müzik, sosyal yaşantı ve hastalıklar yani yaşantımızdaki her şey modayı etkiliyor. 2014 yılından 2022'ye takım elbise satışındaki değişime baktığımızda yüzde 19'luk bir gerileme görülüyor. Boide resmi kıyafetin 'New Formal' olarak geri geldiğini ifade ediyor. 'New Formal'ın kapsamı, duruma göre giyinme (mezuniyet, düğün toplantılardaki kıyafetler), günlük şıklık, lüks markaların ürünleri, hızlı ve kolay sipariş edilen az

sayıda ürün, kişiye özel kıyafetler olarak tanımlanıyor. Bu trende ayak uydurmak için yapılacaklar; "desen yapımında yenilik, kumaş mühendisliğinde yenilik, tedarik zincirini yönetmede yenilik (Blok Zincir), yün yetiştirme ve çiftlik uygulamalarında yenilik" olarak sıralanıyor.

Karbon emisyonunda yün yetiştiricileri için yatırım fırsatları

2020 yılında net sıfır hedefine taahhüt veren ülke sayısı 110

iken, 2024 yılında 145'e çıktı. Bu veri, toplam emisyonun yüzde 89'unu kapsıyor. Firmaların karbon emisyon hesaplamalarında üretim öncesi ve sonrası aktiviteleri içeren 'Kapsam 3' büyük payı alıyor. Önem sırası göz önüne alındığında, Kapsam 3 tedarik zinciri emisyonlarıyla mücadele etmek için şirketler üzerinde artan bir baskı var. Tekstil şirketleri hem doğrudan emisyonları hem de tedarik zincirlerindeki emisyonları azaltmayı taahhüt ediyorlar. Burada yün üreticileri için bir fırsat açığa çıkıyor. Markalar, Kapsam 3 emisyonlarını azaltmak için hammadde üreticilerine finansman sağlayarak çiftliklerde sıfır emisyonla kendi hedefine ulaşabilir. Markanın emisyon azaltma ihtiyaçlarının gelecekteki yün tedarikini şekillendirecek olması da unutulmamalı.

DAVOS 2024'ten ne öğrendik?

Dünya liderleri ve iş dünyasının önde gelen yöneticileri, 15-19 Ocak 2024 tarihleri arasında İsviçre'nin Davos kasabasında buluşarak Dünya Ekonomik Forumu'na katıldı. Yapay zekânın getirdiği fırsatlar ve yarattığı tehditler, iklim değişikliği ve buna bağlı olarak enerji kaynakları, jeopolitik riskler, ekonomik belirsizlik bu yılki Forum'da en çok konuşulan başlıklar oldu.

Küresel liderler, 54'üncü Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) yıllık toplantısında güveni yeniden inşa etmek, yeni fikirler üretmek ve karşılaşılan zorluklara çözüm getirmek amacıyla ortaklıklar oluşturmak için bir araya geldi. Yapay zekâdan iklim değişikliğine, küresel büyümeden dünyanın dört bir yanında süren çatışmalara pek çok konuda nasıl ilerleme sağlanabileceği masaya yatırıldı. Bu yıl Davos'ta bir araya gelen 350 devlet ve hükümet başkanı ile

bakanın da aralarında bulunduğu toplam 3 bin katılımcının yaklaşık yüzde 28'i kadındı. Forum adına yapılan açıklamada, "Bu yıl, toplantının 54 yıllık tarihinde önemli bir dönüm noktası yaşanıyor; Davos'ta 800'den

fazla kadını ağırlıyoruz; bu, kayıtlarımızdaki en yüksek sayıdır" denildi.

Yapay zekâ

Davos'a bu yıl yapay zekâ damgasını vurdu. Konuya ilişkin konuşmalar tüm toplantı odalarına ve panellere yayıldı. Fırsatlar ve olası tehditler, karşılaşılabilecek zorluklar masaya yatırıldı. Örneğin bilimsel keşifleri hızlandırma potansiyeli netti. Ancak hem kamu hem de özel sektörden yapay zekânın yönetim ve düzenleme

alanlarındaki faydalarının adil şekilde dağıtılması yönünde çağrılar da geldi. Konuşmacılar düzenlemelere küresel bir yaklaşım çağrısında bulundu ve herkesin teknolojinin geliştirilmesine dahil olması gerektiğini çünkü yapay zekânın birbirimize dair anlayışımızın yerini almayacağını söyledi. Çin Başbakanı Li Qiang, yapay zekâyâ dair güvenlik risklerini dile getirdi. Konuşmalar, gelişen teknolojinin nasıl düzenleneceğini ve bilimsel keşiflere nasıl uygulanacağını içerse de, bundan nasıl para kazanılacağı sorusu da unutulmadı. Cloudflare (NET.N) CEO'su Matthew Prince herkesin yapay zekâ ile yapılabilecekleri konuşup, heyecanlandığını gündeme getirdi ve sordu: "Peki ama para nerede?"

Belirsiz ekonomik görünüm

Tüketim, ticaret kalıpları, borç, enflasyonun gerilemeye devam edip etmeyeceği, jeopolitik riskler gibi konular masadaydı. Konuşmacılar geçen yıla göre bir iyileşme olduğunu gündeme getirirse de, öngörü yapmanın zor olduğu bir dönemden geçtiğimiz de altı çizildi. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde, "Normal olmayan bir sürece ilerliyoruz" dedi. Küresel bankaların yöneticileri de

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde

artan nakliye maliyetleri ve petrol fiyatlarındaki artış olasılığından kaynaklanan enflasyonist baskılar konusunda uyarıda bulundu. Banka yöneticileri, piyasanın faiz indirimlerini yanlış fiyatladığından ve jeopolitik risklerin dalgalanmaya neden olabileceğinden korkuyor. UBS Varlık Yönetimi Başkanı ve Grup İcra Kurulu Sürdürülebilirlik ve Etki Lideri Suni Harford 2024 için "büyük bir yıl" ifadesini kullandı ve "Genel olarak dünya

Forum'da tüketim, ticaret kalıpları, borç, enflasyonun gerilemeye devam edip etmeyeceği, jeopolitik riskler gibi konular masadaydı.

çapında birçok seçim var. Bu da mali teşvikin dünya çapında ele alınma şeklini potansiyel olarak değiştirebilir" dedi.

İklim değişikliğiyle mücadele ve yeni enerji sistemleri

Davos konuşmacılarının en önemli gündem maddelerinden biri de iklim değişikliği ve buna bağlı olarak yeni enerji sistemleri inşa etme yolunda atılabilecek adımlardı. "Varoluşsal bir iklim krizimiz" olduğu vurgusunu yapan konuşmacılar "Bizi kurtaracak tek şey acilen hareket geçmek" mesajını sıklıkla verdi. 20 yıldan uzun süre IKEA'yı yöneten, halen Ingka Group

CEO'su olan Jesper Brodin, gelecekteki iş modellerini doğanın ve kaynakların tükenmesi üzerine kurmaya devam edemeyeceğimizi vurguladı. Brodin eskisi gibi devam eden şirketlerinin geleceğinin olmadığını söyledi. Bu, enerji sistemi bağlamında Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol'un da dile getirdiği bir durumdu. Birol, "Enerji verimliliğine yeterince önem vermeyen şirketlerin rekabet gücü

azalacak" dedi. Ajans Başkanı, bunun sadece iş dünyası için değil, aynı zamanda tüketicileri yüksek faturalardan korumak, enerji güvenliğini artırmak ve çevresel ayak izlerini azaltmak için de önemli olduğunu açıkladı. Konuşmacılar bu adımların atılabilmesi için finans kaynağı gerektiğinin de altını çizdi. Enerji ayağında birçok panel fosil yakıtların sona ermesine odaklanırken, Aramco'nun başkanı Reuters'a yaptığı açıklamada petrol talebinin zirveyi görmesine henüz vakit olduğunu söyledi. Davos'taki enerji yöneticilerinin sayısı geçmiş yıllara göre daha azdı. Shell, TotalEnergies ve Aramco'nun petrol yetkililerinin tedarikçisi oldukları endüstrilerin karbondan

arındırılmasına nasıl yardımcı olabileceklerini tartışmak üzere bir araya geldikleri belirtildi.

Ortadoğu için çözüm yok

WEF gündemine hakim olan konulardan biri Gazze'ydi. Katar Maliye Bakanı, savaşın tüm bölgenin ekonomisini yavaşlattığını söyledi. Filistin Yatırım Fonu başkanı ise yalnızca Gazze'deki evlerin yeniden inşası için en az 15 milyar dolara ihtiyaç duyulacağı öngörüsünde bulundu. Arap devletleri, kalıcı bir barış sağlanmadıkça yeniden inşaya fon sağlamayacaklarını bildirdi. Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Faysal bin Farhan WEF panelinde verdiği demeçte, "Bölgesel barışın İsrail için barışı da içerdiği konusunda hemfikiriz,

ancak bu yalnızca Filistinliler için bir Filistin devleti aracılığıyla barış yoluyla gerçekleştirilebilir" diye konuştu.

Kızıldeniz'deki saldırılar

Lojistik devi DP World, Yemen'deki İran yanlısı Husi grubunun Kızıldeniz'deki gemilere yönelik saldırılarını gündeme getirdi. Şirket yetkilileri bu saldırıların, Asya'dan Avrupa'ya giden malların maliyetini çok daha fazla artıracaklarını belirtirken, Davos'taki CEO'lar alternatif tedarik yolları üzerinde çalıştıklarını

söyledi. Yemen Başkan Yardımcısı ve İran Dışişleri Bakanı ise İsrail, Gazze'deki savaşı sonlandırınca kadar Kızıldeniz'deki saldırıların durmayacağını söyledi. Petrol devi Saudi Aramco'nun CEO'su Amin Nasser konuyla ilgili olarak "Kısa vadede tankerler işe yarayabilir ancak uzun vadede sorun yaşanabilir" dedi.

Çin'e ilgi canlanır mı?

Yatırımcıların pandemi ve sonrasında Çin'e karşı azalan ilgileri yeniden canlanır mı?

Yatırımcılar, salgın sonrası toparlanmanın yavaş olması ve ABD ile yaşanan gerilimler nedeniyle Çin ekonomisine karşı temkinliydi.

Forum'da gündemde olan konulardan biri de buydu. Çin Başbakanı Li Qiang, Davos'ta Çin ekonomisinin ticarete açık olduğunu söyledi ve yabancı yatırım potansiyelini vurguladı. Ancak yatırımcılar, salgın sonrası toparlanmanın yavaş olması ve ABD ile yaşanan gerilimler nedeniyle temkinliydi. Li ile kapalı bir öğle yemeğinin ne kadar yararlı olduğu sorulduğunda, bir CEO "orta" diyerek Çin'e karşı duyulan şüphelerin tam olarak giderilemediğine gönderme yaptı. JPMorgan CEO'su Jamie Dimon ise Li'nin öğle yemeğinden sonra "Karşılıklı bir görüşme olmasına sevindim" diyerek, daha ılımlı bir hava çizdi.

Kaynak:
Reuters
www.weforum.org

Kendi kendini soğutan tekstiller

Küresel ısınma ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına artan ihtiyaç, teknolojik inovasyonların çevre dostu çözümler geliştirmesini kaçınılmaz bir zorunluluk haline geliyor. Bu çerçevede, Alman Tekstil ve Fiber Araştırma Enstitüsü (DITF) tarafından geliştirilen kendi kendini soğutan tekstil kaplamaları, enerji tüketimini minimize etmek ve kullanıcı konforunu artırmak amacıyla önemli bir yenilik olarak öne çıkıyor.

Güray Kılınc

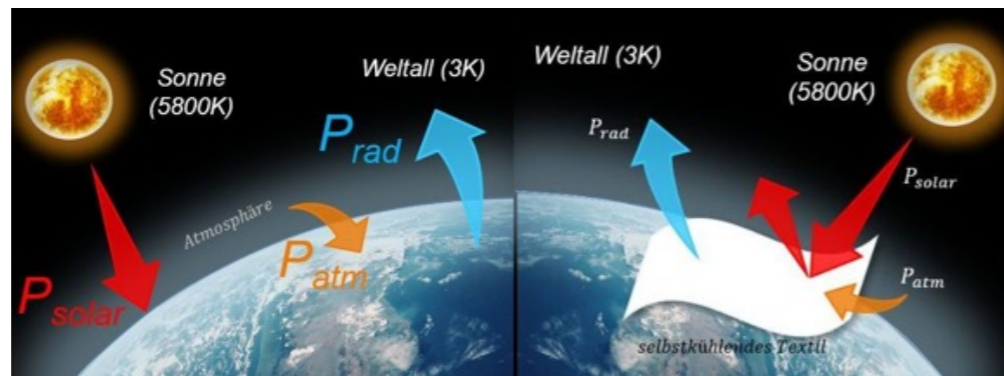
DITF tarafından geliştirilen kendi kendini soğutan tekstil kaplamaları, nano-teknoloji ve fotonik bilimleri kullanarak geliştirildi. Bu teknoloji, özellikle güneş ışığını yansıtarak ve vücuttan yayılan ısıyı etkin bir şekilde dışarı atarak çalışır. Güneş ışığının yansıtılması sayesinde, tekstilin aşırı ısınması önlenirken, vücut ısısının serbest bırakılması doğal bir soğutma etkisi yaratır. Bu iki temel mekanizma, kullanıcının mikro çevresini serin tutarak enerji tüketimini azaltır ve konfor sağlar. Bu üründe radyatif soğutma teknolojisi kullanılıyor. Bu teknik, atmosferin elektromanyetik radyasyona karşı şeffaf olduğu dalga boylarını kullanarak sürdürülebilir ve enerji

gerektirmeyen bir soğutma çözümü sunar. Bu, 'atmosferik pencere' olarak adlandırılan 8-13µm aralığında termal radyasyonun soğuk uzaya yayılmasını sağlar. Radyatif soğutma, gökyüzüne bakan bir yüzeyin termal radyasyon yoluyla ısı kaybetmesi

sürecidir. Radyatif soğutmanın etkileri, berrak sabahlarda kırağı ve çiğ oluşumu gibi durumlarda gözlemlenebilir. Bu prensipten yararlanarak, harici enerji girişi olmadan soğutma gerçekleştirilebilir ve aynı zamanda CO2 tasarrufu sağlanabilir.

Artan soğutma ihtiyacı

Soğutma performansı, malzemenin fiziksel özelliklerine ve çevresel koşullara bağlıdır. Yeryüzü, ısıyı yakın çevresine değil, yaklaşık -270°C derecede olan uzaya yayarak çevresel sıcaklığın altında soğutma üretebilir. Eğer bir malzeme, güneşten ve atmosferden aldığı radyasyondan daha fazla radyasyon yayıyorsa, bu durum tam güneş ışığı altında bile soğutma sağlayabilir.

Karasal yüzeydeki termal radyasyon akışları (solda), kendiliğinden soğuyan bir malzemenin işlevsel prensibi (sağda). © 2024 Resim: DITF. (P_solar: güneş radyasyonu; P_atm: atmosferik basınç; Prad: 8-13µm arasındaki termal radyasyon).

Malzemelerin soğutma desenleri 0,25 – yaklaşık 25µm dalga boyu aralığında spektral analizlerle belirlenebilir ve bu veriler kullanılarak soğutma performansı simüle edilebilir.

Atmosfer, büyük oranda azot (N2), oksijen (O2) ve asil gazlardan oluşur. Ayrıca, atmosferin şeffaflığını ve soğuk uzaya ısı yayma olasılığını etkileyen su buharı, karbondioksit (CO2), metan (CH4), ozon (O3) gibi asal gazlar ve aerosoller bulunur. Hesaplama modeli kullanılarak güneş ışınımı, bulut yoğunluğu veya nem gibi ayarlar değiştirilebilir, böylece farklı dış hava koşulları altında malzemelerin teorik soğutma potansiyelleri hakkında net ifadeler yapılabilir.

Şehirlerin ısı yönetimine katkı sunabilir

Bu teknoloji, küresel sıcaklık artışları ve şehirlerdeki ısı adası etkisi gibi çevresel sorunlarla mücadelede önemli bir adım olabilir. 1970 ile 2010 yılları arasında şehirlerdeki soğutma ihtiyacının yüzde 23 oranında arttı. Böyle bir dönemde, geleneksel soğutma sistemlerinin yüksek elektrik tüketimi sorunu öne çıkıyor. Uluslararası Enerji Ajansı, 2050 yılına kadar klima sistemlerinin küresel enerji talebini en çok artıran ikinci faktör olabileceğini öngörüyor. DITF'nin geliştirdiği bu ürün, enerji yoğun soğutma sistemlerine bağımlılığı azaltarak, küresel enerji tüketimini ve sera gazı emisyonlarını düşürme potansiyeline sahip. DITF'nin Tekstil Kimyası, Çevre & Enerji Yetkinlik Merkezi'nde ekip lideri olan Çigdem Kaya, elektrige ihtiyaç duymadan aktif soğutma

DITF, kendi kendini soğutan tekstiller için geliştirdiği yenilikçi kaplamayla TechXtile İnovasyon Ödülü'nü 'Yeni Teknoloji' kategorisinde kazanarak, tekstil sektörüne yeni bir perspektif kazandı.

Bu teknoloji, küresel sıcaklık artışları ve şehirlerdeki ısı adası etkisi gibi çevresel sorunlarla mücadelede önemli bir adım olabilir.

sağlayan bu tür tekstillerin, bina cepheleri ve çatılar için kullanım alanı olabileceğini belirtiyor. Kaya, bu inovasyonun modern şehirlerin ısı yönetimi sorunlarına çözüm getirerek, daha sürdürülebilir ve yaşanabilir kentler oluşturmada önemli bir rol oynayabileceğini ifade ediyor.

Enerji tasarrufu

Kendi kendini soğutan tekstil teknolojisi, spor giyimden tıbbi tekstillere ve mimari kaplamalara kadar geniş bir kullanım alanına sahip. Bu teknoloji, sıcak iklimlerde ve enerji yoğun ortamlarda kullanıcılar için konfor sağlarken, enerji tüketimini azaltma ve karbon ayak izini düşürme gibi önemli çevresel faydalar sunabiliyor. Sektör analizleri,

özellikle enerji verimliliğine yönelik artan taleple, bu teknolojiye ilginin artmakta olduğunu gösteriyor. DITF'nin geliştirdiği kendi kendini soğutan tekstil teknolojisi, enerji ve çevre açısından olumlu etkiler sağlama potansiyeliyle dikkat çekiyor. Bu teknolojinin, enerji tüketimini azaltarak çevresel sürdürülebilirliği destekleyebileceği öngörülse de, geniş çaplı uygulanabilirliği ve ekonomik etkinliği hakkında daha fazla bilgiye ihtiyaç var. İlerleyen dönemlerde, bu teknolojinin kapsamlı değerlendirilmesi, gerçek dünya koşullarında performansının ve maliyet etkinliğinin belirlenmesi önemli olacak. Sonuç olarak, bu yenilikçi yaklaşım, tekstil sektöründe enerji verimliliğini artırma yolunda umut verici bir adım olabilir, ancak bu potansiyelin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini zaman gösterecek. Yenilikçi ürünlerin piyasaya sürülmesi, çevresel sürdürülebilirlik uygulamalarında yeni bir dönemi başlatabilir.

İş hayatında sanal ve genişletilmiş gerçeklik gözlüklerinin kullanımı

Günümüz iş dünyasında, teknolojik gelişmelerin hızı giderek artıyor ve bu da iş süreçlerinde devrim niteliğinde değişikliklere yol açıyor. Bu değişimde, Sanal Gerçeklik (VR) ve Genişletilmiş Gerçeklik (XR) gibi yenilikçi teknolojiler, işletmelerin rekabet avantajını artırmak ve verimliliklerini artırmak için önemli bir rol oynuyor. Son olarak Apple Vision Pro'nun tanıtılmasıyla bu konu daha çok gündeme geldi. Bu yazıda, iş ortamlarında VR ve XR gözlüklerinin kullanımının çeşitli alanlardaki gerçek uygulamalarını inceliyor ve bu teknolojilerin işletmelere sağladığı avantajları ele alıyoruz.

Doruk Tokçalaban

Eğitim ve simülasyon

Birçok endüstride, iş güvenliği eğitimi hayati öneme sahip. VR gözlükleri, tehlikeli ortamları simüle ederek çalışanları gerçek hayatta karşılaşabilecekleri tehlikeler konusunda eğitmek için etkili bir araç haline geldi.

Özellikle inşaat sektöründe, yüksekte düşme gibi tehlikeli durumlarla karşılaşma olasılığı yüksek olduğundan, işçilerin güvenli bir şekilde çalışma becerilerini geliştirmeleri büyük önem taşır. VR simülasyonları, işçilere yükseklik korkusuyla başa

çıkmaları ve güvenli çalışma uygulamalarını öğrenmeleri için interaktif bir ortam sağlar. Böylece, gerçek dünya deneyimine benzer bir ortamda pratik yaparak, işçilerin güvenlik bilincini artırır ve iş kazalarını azaltmaya yardımcı olur.

Mühendislik ve mimarlık

Kompleks projelerin üzerinde çalışıldığı büyük inşaat projeleri, uçak ve araç sanayi gibi mühendislik dalları, VR ve XR teknolojisinin ilk entegre olduğu alanlardan. Bu alanda çalışanlar gözlükler sayesinde alan projelerine erişebilir; kompleks iç mekanik aksamaları cihaz önlerinde açık duruyormuşçasına görebilir ve bu sayede daha çok verim ve hız kazanabilir. Benzer şekilde, mimarlar ve iç mimarlar, bina planlarını ve iç mekânları sanal olarak görselleştirebilir. Bu, müşterilere projenin daha erken aşamalarında gerçekçi bir ön izleme sunarak, tasarım kararlarının daha iyi ve bilinçli bir şekilde alınmasına yardımcı olur. Ayrıca, müşterilerin isteklerini ve ihtiyaçlarını daha iyi anlamak

için interaktif bir ortam sağlar. Bu da, projelerin başarılı bir şekilde tamamlanmasını ve müşteri memnuniyetinin artmasını beraberinde getirir. İşletmelerin, rekabet avantajını ve verimliliklerini artırmak için VR ve XR teknolojilerini benimsemeleri kaçınılmaz. Ancak, bu teknolojilerin etkin bir şekilde kullanılabilmesi için, işletmelerin dikkatli bir planlama ve yatırım yapmaları gerekiyor. VR ve XR gözlükleri, eğitimden tasarıma, satıştan işbirliğine kadar birçok alanda fayda sağlayabilir ve işletmelerin dijital dönüşüm yolculuğunda önemli bir rol oynayabilir. Ama aynı şekilde düzgün bir planlamayla gerçekleştirilmeyen uygulamalar çalışanlar için külfete ve şirket için iş kaybına sebep olabilir.

Uzaktan işbirliği ve toplantılar

Günümüzde, birçok işletme uzaktan çalışma modeline geçmiş durumda. Bu da işbirliği araçlarına olan ihtiyacı artırdı. VR ve XR gözlükleri, uzaktaki çalışanların bir araya gelerek etkileşimde bulunmalarını

sağlayarak uzaktan işbirliğinde daha çok verim getirebilir. Özellikle büyük ve küresel ekiplerle çalışan işletmeler için, sanal toplantılar ve işbirliği platformları, ekiplerin etkili iletişim kurmasını ve proje yönetimini geliştirmesini sağlar. Çalışanlar, sanal toplantı odalarında bir araya gelerek, sunumlar yapabilir, belgeler paylaşabilir ve birlikte projeler üzerinde çalışabilirler. Bu da, işletmelerin verimliliğini artırır ve işbirliği maliyetlerini azaltır.

Sağlık ve tıp

Sağlık ve tıp alanında, VR ve XR gözlükleri tıbbi eğitim, cerrahi planlama ve tedavi sürecinde kullanılıyor. Özellikle cerrahi eğitimde,

öğrenciler ve stajyerler, karmaşık cerrahi prosedürleri simüle eden VR programları kullanarak pratik yapabilir. Bu programlar, öğrencilere gerçek bir cerrahi ortamda deneyim kazandırarak,

cerrahi becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Ayrıca cerrahlar, gerçek hastalar üzerinde cerrahi planlama yapmadan önce VR gözlükleri kullanarak operasyonları simüle edebilir. Bu da cerrahi müdahalelerin daha iyi planlanmasını ve komplikasyon riskinin azaltılmasını sağlar.

Tıp öğrencileri karmaşık cerrahi prosedürleri simüle eden VR programları kullanarak pratik yapabilir.

Satış ve pazarlama

VR ve XR teknolojileri, ürünleri daha çekici hale getirmek ve potansiyel müşterilere deneyim sunmak için satış ve pazarlama alanında da kullanılıyor. Özellikle perakende sektöründe, mağaza içi deneyimleri simüle etmek için VR gözlükleri kullanılarak müşterilerin ürünleri sanal olarak deneyimlemeleri sağlanabilir. Ayrıca, gayrimenkul endüstrisinde, emlakçılar müşterilere sanal turlar sunarak gayrimenkulleri daha etkili bir şekilde pazarlayabilir. Müşteriler, sanal olarak evleri gezerek, odaların boyutunu, dekorasyonu ve manzarayı görebilir. Bu da, müşterilerin karar vermelerini kolaylaştırır ve satış sürecini hızlandırır.

Tasarım ve prototip oluşturma

Tasarım alanlarında, ürünlerin prototipini oluşturmak ve tasarım sürecini iyileştirmek için VR ve XR gözlükleri kullanılıyor. Özellikle otomotiv endüstrisinde, araç iç mekânlarının ergonomisini iyileştirmek ve kullanıcı deneyimini artırmak için VR gözlükleri devrede. Mühendisler, otomobil iç mekânlarını sanal olarak simüle ederek koltuk yerleşimini, kumanda düğmelerinin konumunu ve diğer ergonomik faktörleri değerlendirebilir. Bu sayede hataları erken aşamada tespit etmek ve ürün kalitesini artırmak mümkün oluyor.

Dice Kayek'ten
kültürel mirasa saygı:
BOĞAZ'IN ÇAĞRISI

Paris Fashion Week resmi takviminde yer alan tek Türk markası Dice Kayek oldu. Ünlü tasarım evi, 'Boğaz'ın Çağrısı' isimli Sonbahar/Kış'24-25 koleksiyonunu tanıttığı dijital defilesiyle moda haftasında beğeni topladı.

Ece Ege, Ayşe Ege

Dice Kayek, İstanbul'un şiiirselliğini ve atmosferini her ayrıntısı ince detaylarla tasarlanmış, 'Boğaz'ın Çağrısı' koleksiyonuyla Paris Moda Haftası'na taşıdı. İstanbul Boğazı'nın eşsiz manzarası eşliğinde Çırağan Sarayı'nda çekilen 'Dice Kayek Boğaz'ın Çağrısı' defile filmi, Paris'te İstanbul esintisi yarattı. İlhamını Avrupa ile Asya arasında gelip giden teknelerin melodisi, dev hayaletler gibi yavaş yavaş birbirlerinin yanından geçen yük gemilerinden alan Dice Kayek, bu koleksiyonda İstanbul Boğazı'nın ihtişamını, zamansız güzelliğini somutlaştırıyor ve tarihi çağdaş bir vizyonla birleştiriyor. Maskülen çizgilerin de yer aldığı, zamanın ötesinde bir zarafete sahip Dice Kayek Sonbahar/ Kış'23-24 koleksiyonunda, Boğaz'ın emsalsiz ruhunu yansıtan yün ve ipek flanelden paltolar, ceketler, yelekler, 1930'lu yıllardaki gibi askılı olarak giyilebilecek yüksek belli pantolonlar, ciğarete pantolonlar, mini etekler öne çıkıyor. Dice Kayek'in imzası haline gelen boyutlu kumaşlar, saten, ipek,

kadife, brokar ve krep ve kumaşların yanı sıra el nakışı detaylar ve işlemler de dikkat çekiyor.

İlkbahar-Yaz 2024 Koleksiyonu

Dice Kayek, İlkbahar-Yaz 2024 koleksiyonu ise modern kadının sıcak havalarda rahat giyinme ihtiyacına cevap niteliğinde: Sade zarafet ve şıklık bir arada. Yaz sıcaklıklarının yarattığı zorluklara karşı Dice Kayek, şortları ve mini etekleri ilk sıralara yerleştirirken, modern kadının sıcak havalarda şık ama rahat stili için alternatifler sunuyor. Pastel tonların yanı sıra pembe, kırmızı, yavruağzı, beyaz siyah renklerin tercih edildiği 'Dice Kayek İlkbahar-Yaz'24 koleksiyonu, kumaş tercihleriyle de dikkat çekiyor: Gösterişli yün-ipek karışımlarından pamuk ve popline farklı seçenekler var. Koleksiyondaki pratiklik ve zarafetin bu uyumlu birlikteliği, Dice Kayek'in tasarım felsefesinin tanımlayıcı bir özelliği olarak moda severlerle buluşuyor.

'Dice Kayek İlkbahar-Yaz 2024 Koleksiyonu' şortlara ve mini eteklere bolca yer veriyor. Sade zarafet ve şıklık bir arada.

SIRA DIŞI AVRUPA

“Yurt dışına gideyim ama çok da uzaklaŐmayayım” diyenler için Avrupa’da baharın tadını ıkarabileceğiniz, Türkiye’de çok da popüler olmayan 7 adres seçtik. Hepsi birbirinden çekici...

Ticino / İsviçre

Küçük İtalya

Türkiye’den güneye inmenin anlamı neyse, İsviçre’den güneye inmenin karŐılıėı da Ticino’ya gitmek. Ülkenin

İtalya sınırına komŐu olan Ticino kantonu, İsviçre’nin geri kalanından çok farklı. Ülkenin güneŐli güney eteklerinde yer alan bölge, her Őeyiyle küçük İtalya gibi. Öncelikle burada İtalyanca konuŐuluyor; doğası, ılıman iklimi ve yemekleri de İtalyan ruhunu güçlendiriyor. Ticino’nun en büyük Őehri olan Lugano, aynı adı taŐıyan gln kıyısında kurulu. Pürüzlü dağ zirveleri arasında, palmiyelerle çevrili gller, bereketli vadiler, kestane ormanları ve üzüm bağları bölgenin doğal güzelliklerini oluşturuyor. Ticino’ya Zürih’ten yaklaşık iki, Milano’dan ise bir saat 15 dakikalık tren yolculuğuyla ulaŐmak mümkün. İster İtalya’dan İsviçre’ye geçin, ister tam tersini yapın. Her iki durumda da tek bir ziyaretle iki ülkeye birden uğramak harika!

Lugano Gölü’nde bu araçlarla gezinti yapıp, Ticino’nun güzelliklerini su üzerinden izlemek mümkün.

Cassis kıyılarındaki yüksek beyaz kayalıklar, tatilde keşif yapmayı sevenlere görsel şölen sunuyor.

Cassis / Fransa Woolf ve Churchill'in gözdesi

Marsilya'nın güneyi, Fransa'nın en yüksek deniz kayalıklarından bazılarına ev sahipliği yapar. Masmavi deniziyle dikkat çeken fiyort benzeri Calanques de Cassis'te beyaz kaya duvarları yükselir. Kireçtaşının oluşturduğu bu doğa güzellikleri, Marsilya'dan küçük liman kenti Cassis'e kadar devam eden 16 kilometrelik sahil boyunca uzanır. Bu muhteşem doğa güzelliklerinin ünlü müdavimleri vardı. Örneğin Virginia Woolf ve Winston Churchill... İki ünlü isim 1930'larda, Cassis'te konaklamak

için deniz kıyısındaki villalardan birini tercih ediyordu. Woolf, Akdeniz'in turkuaz sularına bakan, şatolarla ve pastel tonlardaki sevimli küçük evlerle bezeli Cassis'te bir zamanlar 'mükemmel mutluluk' bulduğunu söylemişti. Bu iki ismin Cassis'i tercih etmesinden bölgenin, bilge ve derin karakterlere iyi geldiği çıkarılabilir. Nefes kesen kayalık yapılarda yürüyüş yapmak, dramatik yerel topografyayı keşfetmek ve doğayla iç içe geçen bir günün ardından, güney Fransa sahillerinin şıklığına uygun bir şekilde günü sonlandırmak... Cassis hepsini bir arada vaat ediyor.

Masmavi deniziyle dikkat çeken fiyort benzeri Calanques de Cassis'te beyaz kaya duvarları yükselir.

Valletta / Malta

UNESCO Dünya Mirası

Uzun altın rengi kıyı şeridi, bitkilerin kokularıyla sardığı yamaçlar, tarihi kaleler ve geleneksel köyler... Akdeniz'in ortasındaki Malta adası biraz yavaşlamak için birebir. Şehir, zengin tarihi, çarpıcı mimarisi ve canlı kültürüyle tanınıyor. 16'ncı yüzyılda dini ve askeri bir tarikat olan St. John Şövalyeleri tarafından kurulan Valletta, iyi korunmuş Barok binaları, dar sokakları ve

görmekli surlarıyla ünlü. Şehrin tarihi merkezi, UNESCO Dünya Mirası alanı... St. John's Katedrali, Büyük Üstat Sarayı ve limanın panoramik manzarasını sunan Yukarı Barrakka Bahçeleri gibi çok sayıda simge yapı da turistleri kendisine çekiyor. Bu tarih ve kültür zenginliği için zengin deniz mahsulleri de, mideleri şenlendirmek üzere konuklarını bekliyor. Valletta, Akdeniz havasını bildik rotaların dışında geçirmek, yaşamak isteyenlere göre...

16'ncı yüzyılda St. John Şövalyeleri'nin kurduğu Valletta, Barok binaları, dar sokakları ve görkemli surlarıyla ünlü.

Akdeniz ve tarih, Valletta'da buluşuyor.

Scilly Adaları / İngiltere

İngiltere'nin cenneti

İngiltere zaten bir ada ülkesi... Ülkenin güneybatısındaki Scilly takımadaları ise Manş Denizi ile Bristol Kanalı arasında kalıyor. Cornish kıyıları açıklarında bulunan bu takımadalar, yerleşimin bulunduğu beş büyük adadan ve 140'tan fazla küçük adacıktan oluşuyor. Her adanın kendine özgü ve farklı bir hissi var. St. Mary's, St. Martin's turistlerin en çok tercih ettiği iki ada. Bryher tam bir kuş gözlem cenneti. St. Agnes yalnız kalıp, kafa dinlemek isteyenlere göre. Özel bir mülk olan Tresco adası da turistlere açık. Adada oteller, spa, sanat galerileri ve kafeler var. Scilly Adaları, doğal güzellikleri, tarihi zenginlikleri ve benzersiz ekosistemleriyle biliniyor. Neresi olduğunu bilmeden fotoğraflara baktığınızda buranın Akdeniz ya da Karayipler olduğunu düşünebilirsiniz. Adalar özellikle İngilizler için mükemmel bir hafta sonu kaçamağı adresi. Yeşille mavinin buluştuğu adalara, pırl pırl kumlu sahiller, şatolar, kaleler eşlik ediyor.

Scilly Adaları, pırl pırl kumlu sahilleri ve göz alıcı deniziyle sıra dışı bir İngiliz destinasyonu.

Scilly Adaları özellikle İngilizler için mükemmel bir hafta sonu kaçamağı adresi.

Matera, antik ruhuyla film yapımcılarının gözdesi.

Matera, İtalya

Kayalara oyulmuş bir şehir

"Avrupa'da seyahat" deyince aklına ilk İtalya gelenlerdenseniz, sizi bu kez farklı bir kente alalım. Ülkenin Basilicata bölgesinde yer alan Matera, kayalara oyularak inşa edilen yapılarıyla Kapadokya ve Mardin'i andırıyor. 'Sassi' olarak bilinen antik mahallelerde gezinmek bir dönem filminin içine düşmek gibi. Yapımcılar da bu fırsatı kaçırmamış tabii. Matera, Mel Gibson'ın oynadığı 2004 yapımı İsa Mesih'in Çilesi, 2021 yapımı James Bond filmi 'Ölmek İçin Zaman Yok' gibi filmlere set olmuş. Bu uluslararası ilgi arttıkça,

Çok sayıda müze ve kiliseye ev sahipliği yapan Matera, 1993'te UNESCO Dünya Mirası Alanı ilan edildi.

kentteki mağaraların çoğu şık otellere çevrilmiş. Çok sayıda müze ve kiliseye ev sahipliği yapan kent, 1993'te UNESCO Dünya Mirası Alanı ilan edildi. Bu sıra dışı kenti ziyaret etmek için İstanbul'dan direkt uçuş bulunan Bari'ye gitmeniz gerekiyor. Bari-Matera arası 54 kilometre. Bari'den kalkan otobüsleri kullanabilir ya da araç kiralayabilirsiniz.

Matera'nın kayalara oyulmuş yapıları...

Bir dağ üzerine kurulu Deia köyü, dünyanın karmaşasından çok uzakta.

Deia / Mallorca, İspanya

Yaratıcıların sığındığı köy

İspanya'nın Mallorca adası, uzun yıllardır tatilcilerin gözbebeği. Fakat Mallorca'yı deniz, güneş, kum ve eğlenceden ibaret sanmak hata olur. Adanın kuzeybatısındaki Deia, Mallorca'nın en sevimli köylerinden biri. Teix Dağı'nın eteklerinden kurulu köy, yukarıdan Akdeniz'in enfes manzarasına bakıyor. Deia sanatçılar için de tam bir çekim noktası. Her disiplinden yaratıcı insan, özellikle de yazarlar köye bayılıyor. İngiliz yazar ve yönetmen Helen Walsh'un 2014'te yayımlanan The Lemon Grove adlı kitabının ilham kaynağı burası. Köy, David Bowie, The Rolling Stones, Beatles gibi dünya ünlülerinin uğrak noktalarından biri olmuş. Deia'nın üzerinde bulunduğu Serra de Tramuntana sıradağları UNESCO Dünya Mirası alanı. Doğa, kültür ve gelenekler bu bölgede hayranlık verici şekilde iç içe geçiyor.

Deia sanatçılar için tam bir çekim noktası. Köy yıllar boyunca, David Bowie, The Rolling Stones, Beatles gibi dünya ünlülerinin uğrak noktalarından biri olmuş.

Paxos'un merkezi Gaios.

Paxoi, Yunanistan

Bir tatlı rüya

Yunanistan'ın Ege'deki adaları uzun yıllardır Türk tatilcilerin radarında. Ülkenin batısındaki İyonya Denizi üzerinde yer alan adalara giden Türk ise pek yoktu. Son yıllarda Korfu, Paxoi, Kefalonya, İthaka ve Zakintos'u keşfedenler artmaya başladı. Biz bu adalardan Paxoi'ye uğrayalım.

Korfu'nun güneyinde yer alan Paxoi iki ada adadan oluşuyor. Paxos ve onun yavrusu diye nitelenen Antipaxos... İkisinin de denizi insanın aklını başından alan cinsten. Paxos'nun merkezi Gaios ve özellikle denizcilerin uğrak

noktası Lakka koyu büyüleyici güzellikte. Antipaxos ise doğal olduğuna inanamayacağınız berraklıktaki denizi ve mağaralarıyla ayrı bir mucize... Korfu adasından Paxos'a deniz ulaşımı mümkün. Paxos'tan yavrusu Antipaxos'a sık sık deniz motorları kalkıyor. Restoranları, butikleri ve doğasıyla Paxoi, farklı bir rota arayanlar için!

Paxos'nun merkezi Gaios ve özellikle denizcilerin uğrak noktası Lakka koyu büyüleyici güzellikte.

Ömer Koç koleksiyonundan seçkiyle: FARZ ET Kİ SEN YOKSUN

Arter'de gerçekleştirilen ilk özel koleksiyon sergisi olan Farz Et Ki Sen Yoksun, Ömer Koç koleksiyonundan seçilen eserlerle oluşturuldu. Sergi, farklı dönemlerde üretilmiş 600'ün üzerinde sanat yapıtı, işlevsel nesne, nadide eser, mobilya ve kitaptan oluşuyor.

Ömer Hayyam'ın (1048–1131) Rubailer'inde yer alan bir dizeden esinle isimlendirilen Farz Et Ki Sen Yoksun, izleyiciyi bir koleksiyonun yanına getirmeler aracılığıyla doğurabileceği bağları keşfetmeye davet ediyor.

Serginin ismini aldığı dizelerde şair Ömer Hayyam kendi benliğimizin sınırlarını aşarak yaşamı özgürce kucaklamamızı anımsatıyor.

Son zamanların en çok ilgi gören ve konuşulan sergilerinden biri olan, Selen Ansen'in küratörlüğünü üstlendiği Farz Et Ki Sen Yoksun'da 400'e yakın sanatçının yapıtlarının yanı sıra anonim eserler, seri üretimler ve muhtelif öğeler yer alıyor.

Sergi, bir koleksiyonerin hayalleri ve hayata geçirdikleri neticesinde farklı nesnelere arasında kurulan yakınlıkların ve oluşturulan gövdenin bir mekân olarak ev içinden müzeye taşınmasının imkânlarını araştırıyor. Koleksiyonerin eserlerle etkileşim içerisinde soyut bir kimlik kazanarak var olduğu bu dünya, şeylerin özel alandan ayrılıp kendi özgünlüklerini yeni bir bağlamda sürdürmesiyle hem gerçek hem de kurmaca bir deneyimin kapısını aralıyor.

Farz Et Ki Sen Yoksun, koleksiyonu çok yönlü ve yaşayan bir beden olarak ele alarak, alelade olanın

olağanüstü olanla yakınlıklarının yanı sıra toplama/koleksiyon yapma pratiği ve gündelik yaşamımızı çevreleyen nesnelere üzerine de düşünmeye teşvik ediyor.

Serginin ismini aldığı dizelerde şair Ömer Hayyam kendi benliğimizin sınırlarını aşarak yaşamı özgürce kucaklamamızı anımsatıyor. Buradan hareketle ziyaretçiler de kronolojinin ve hiyerarşinin olmadığı bir mekânsal kurgu içerisinde bir araya getirilen nesnelere dair yeni anlam arayışlarına kapı açacak bir deneyime davet ediliyor. Sergi, Aralık 2024'e kadar Arter'in üçüncü ve dördüncü kat galerilerinde ziyaret edilebilir.

İSTANBUL MÜZİK FESTİVALİ

52. İstanbul Müzik Festivali, 21 Mayıs-12 Haziran arasında 'kökler' temasıyla müzikseverlere klasik müziğin yıldızlarıyla dolu bir program sunuyor. Program bu kapsamda, Türkiye-Yunanistan nüfus mübadelesinin 100'üncü yılına odaklanıyor. Avusturya Kültür Ofisi'nden Cemal Reşit Rey Konser

Piyanist Khatia Buniatishvili

MÜZİK

Salonu'na, Fenerbahçe Parkı'ndan Kapalıçarşı'ya, İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'ndan Yeniköy Aya Yorgi Rum Ortodoks Kilisesi'ne şehrin dört bir yanından 17 mekânda takip edilen 25 konserde 60'ın üzerinde sanatçı izleyicilerle buluşuyor.

Bilet bilgileri için:
muzik.iksv.org

Anadolu Ateşi 25. Yıl Özel Gösterisi

Dans, koreografi, kostüm ve unutulmaz bir sahne gösterisi bir arada. Mustafa Erdoğan'ın bir zamanlar fırtına gibi esen Anadolu Ateşi ile yeniden buluşma zamanı. 1989 yılında kurulduğundan bu yana Türkiye'nin en büyük dans topluluklarından olan Anadolu Ateşi, 25'inci yılına özel 500 kişilik dev kadrosuyla muhteşem bir gösteri sunmaya hazırlanıyor. Gösteriyi daha önce izlemiş olanlar için anıları yad etme fırsatı, bu görkemli gösteriyle buluşmamış gençler için ise yeni bir tanışma olabilir.

2 Haziran, Beşiktaş Park, 21:00
passo.com.tr

DANS

INSPIRATIONS

Devrim Erbil'in 60'ıncı sanat yılını kutlamak amacıyla hayata geçirilen 'Inspirations' sergisi, İstanbul Sinema Müzesi geçici sergi salonunda sanatseverlerle buluşuyor. Sergide sanatçının daha önce hiç sergilenmemiş eserleri görülebilecek. Erbil'in yanı sıra 34 sanatçı dostunun eserlerinin de yer aldığı 'Inspirations', Renk Erbil küratörlüğü ve Renko London organizasyonu ile 30 Haziran'a kadar görülebilir.

SERGİ

OYUN

Eksik

Aksel Bonfil'in kaleme aldığı ve yönettiği; Levent Can, Hande Doğandemir ve Erdem Kaynarca'nın rol aldığı 'Eksik'te bir aile olma çabası anlatılıyor. Bu çaba dramatik olduğu kadar da komik. Geçmişten gelen sırlar, aile içi hesaplaşmalar, gidenler, kalanlar ve zaten hep eksik olanlar... Hemen hemen tüm ailelerin karşılaştığı temalar Eksik'te bir araya geliyor.

6 Mayıs, MOİ Sahne, 20:30
tiyatrolar.com.tr

STAND-UP

CMXXIV

Cem Yılmaz, yeni performansı CMXXIV ile yeniden sahnelerde. Fazla söze gerek yok, her zamanki gibi bol kahkahalı dakikalar izleyenleri bekliyor. Yer bulmanın zorluğunu göz önünde bulundurursak, izlemek isteyenlerin elini çabuk tutmasında fayda var.

2-7-8-12-15-16-21-22 Mayıs, Zorlu PSM, 21:00
biletix.com.tr

Hücreler

Vücudumuzdaki hücreler bizim için nasıl çalışıyor? Engin Günaydın "20 yıldır bunu yazmak istiyordum" dediği Hücreler'de bu konuyu mizahi bir dille ele alıyor. Oyunda Günaydın'ın yanı sıra, Cengiz Bozkurt, Şinasi Yurtsever, Nilperi Şahinkaya, Kubilay Aka, Deniz Cengiz ve Gökçen Gökçebağ gibi yıldız isimler var. Eser, vücudumuzdaki sistemin yaşadığımız gündelik sıkıntılardan daha önemli olduğuna odaklanıyor.

17 Mayıs, 22 Mayıs, Uniç Hall, 21:00
passo.com.tr

OYUN

VUSLAT'TAN 'EMANET'

Vuslat'ın 'Emanet' adlı sergisi, Ebru Yetişkin küratörlüğünde, 22 Mayıs - 30 Haziran 2024 tarihleri arasında MSGSÜ Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi Beş Kubbe Salonu'nda izleyicilerle buluşuyor. Güven, bağlılık, ihtimam gösterme, sözüne sadakat ve koruyuculuğun değerini ifade eden 'emanet' kavramının birçok tezahürünü keşfetmeye davet eden sergi Vuslat'ın heykel, resim, şiir, ses ve enstalasyon eserlerini kapsıyor. Geçtiğimiz yıl Bakı Müzesi'nde gerçekleşen 'Emanet' sergisi, bu kez 'sinematografik düşünebilmeye açılan bir çoksesli hafıza kaydı ve bir anlatı peyzajı olarak yeniden kurgulanıyor. Sergiye Vuslat'ın kendi çalışmalarının yanı sıra sanatçı işbirlikleri de eşlik ediyor. Sergi, 30 Haziran'a dek Pazartesi günü hariç her gün saat 10:00-17:00 arasında ziyaret edilebilecek.

SERGİ

KONSER

Andrea Bocelli 30. Yıl Konseri

Kaçırılmayacak bir konser! Yaşayan en büyük tenorlardan sayılan, Andrea Bocelli, dinleyenleri büyüleyen sesiyle İstanbul seyircisini selamlıyor. Yaza harika bir giriş olacağı kesin. Ancak uygun fiyatlı biletler tükeniyor, acele edin.

8 Haziran, Beşiktaş Park, 21:00
passo.com.tr

Notes from the Annual Congress of the International Wool Textiles Organization IWTO

The International Wool Textile Organization (IWTO) Congress was held in Adelaide, southern Australia, between 15-19 April with more than 350 participants from 23 countries. During the congress, innovations, research, legal regulations and promotions regarding wool were shared.

IWTO President Klaus Steger said, "This year's congress addresses the trends shaping consumer preferences. We are exploring how the wool industry's increasing demand for natural, high-performance and fully traceable wool can be better met." IWTO Secretary General Dalena White said, "The insights and connections developed at this year's congress will be effective in shaping the future direction of the global wool industry. We have obtained valuable information on emerging trends and consumer demands that will guide the industry's forward-looking strategic efforts." IWTO meetings are held twice a year in different countries of the world.

One of these meetings is the congress held in the spring, and the other is a smaller organization, the round table meeting, held in the autumn. The round table meeting, organized by our union (TTSiS), will be held in Istanbul between 27-29 November this year. The 2025 congress will be held in Paris in May.

Bahariye Mensucat Quality Assurance and Planning Manager Şansal Çetin, who represented The Turkish Textile Employers' Association (TTEA) in the Executive Board, was one of the Congress participants. Çetin compiled his important notes for the sector for our magazine. Some highlights from his notes are as follows:

- One of the outcomes of the first day of the Congress was the announcement of the Australian Wool Sustainability Scheme (AWSS), a new integrity and sustainability program launched by the Australian Wool Exchange (AWEX). AWSS replaces the former SustainaWOOL programme, offering two accreditation options:

- **1. ResponsiWOOL:** Wool produced according to animal health and welfare practices, which includes tail modification (mulesing) with appropriate pain relief.
- **2. SustainaWOOL:** 'Wool produced according to animal health and welfare practices that do not involve mulesing.
- One of the issues that IWTO attaches particular importance to is introducing young members of family businesses to the 'wool family'. For this purpose, separate meetings and presentations are organized for young managers. This year, 24 young professionals attended the congress.
- According to the data of AWTA Ltd (Australian Wool Testing Authority), there is a decrease in wool production. The decline in wool prices can be considered one of the main reasons for the decrease in production.
- Traceability studies in Australia were initiated in 2023 to ensure biological safety of wool producers and suppliers, to gain a foothold in the market and to ensure efficient work, and a target was set to make 90 percent of wool production traceable by July 2025.
- The suit sales declined by 19 % from 2014 to 2022. But a new trend is born. The return of formal dress is called 'New Formal'. Things to do to keep up with this trend; They are listed as "innovation in pattern making, innovation in fabric engineering, innovation in managing the supply chain (Blockchain), innovation in wool growing and farm practices".

Social conditions in working life are on the EU agenda

The 'Corporate Sustainability Due Diligence Act', which the European Union institutions have been working on for a long time, did not receive enough votes in the European Council in February and was sent back for reorganization. The compromise text, which has been reworked, contains provisions that are considerably eased compared to the first draft. The rejection of the first regulation, especially with Germany and France stepping back, caused tension among the European Union institutions. Policy makers were accused of being under the influence and pressure of the business world, especially after the rejection of the draft, which some business representative institutions viewed with skepticism.

The most controversial aspects of the draft, which caused controversy while it was being prepared and was criticized especially by business representatives, were the criteria for determining the companies included in the scope. There were different views on the size of the companies that would be covered by this obligation in terms of number of employees and total turnover in international markets. For example, while the European Commission and the Council advocate that larger companies with more than 500 employees and a turnover of more than 150 million Euros be liable; European Parliament (EP) wanted to lower this threshold, limit it to 250 employees and 40 million Euros of turnover, and otherwise keep the scope broad. Although the EP agreed to narrow the scope in the final draft, this was not enough for the Council's approval.

In its open calls, Business Europe, one of the most important representatives of the European business world, made

criticisms saying, "As European companies, we respect human rights and are in favor of fair and ethical working conditions; but these regulations are excessive."

Despite all these debates, the bill was still expected to pass the Council vote and come into force before the major European elections in June. The law was not passed with the votes of Germany, Italy and France in particular. EU Parliamentarian and Rapporteur Lara Wolters, who prepared the law, held a press conference after the vote and accused the EU Council, which consists of member state representatives, of "only protecting the interests of the business world, being the toy of the business world, not being serious, throwing away two years of work" and made very harsh statements.

In accordance with the law-making procedures in the EU, the Term President, Belgium, once again edited the draft that did not receive a majority vote and prepared a 'consensus draft'. The most important change in the new text is the coverage criteria, which

was also a matter of debate before. In the new draft, in order to reduce the number of companies covered and to cover only very large-scale companies in the first stage, the number of employees threshold was increased from 500 to a thousand, and the annual turnover threshold was increased from 150 million to 450 million Euros. These figures were determined as 5 thousand employees and 1.5 billion Euros for the first three-year transition period. In addition, while the activities for which companies were held responsible were restricted, suppliers with whom the company did 'indirect' business were excluded from the area of responsibility. Compromises were also proposed regarding access to justice for people affected by human rights violations and under what circumstances companies would be held legally responsible. This significantly weakened new text was approved by the relevant bodies of the European Council in mid-March and sent to the European Parliament, which was the final step for it to enter into force. It was accepted at the Parliament session on April 24, receiving slightly more than half of the votes.

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr